

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie

Opracowała:
MGR INŻ. INGA KULICKA

1.	WPROWADZENIE	4
2.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	4
3.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA.....	4
4.	MATERIAŁY WYJŚCIOWE	5
5.	METODY BADAWCZE ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	5
6.	INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	6
	6.1. CEL I ZAKRES ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZALESIE.....	6
	6.2. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	7
7.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM	10
	7.1. POŁOŻENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU	10
	7.2. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE I RZEŹBA TERENU	11
	7.3. BUDOWA GEOLOGICZNA I WARUNKI GRUNTOWE	12
	7.4. ZŁOŻA UDOKUMENTOWANE KOPALIN ORAZ OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	13
	7.5. WODY POWIERZCHNIOWE	14
	7.6. WODY PODZIEMNE	15
	7.7. GLEBY	16
	7.8. WARUNKI KLIMATYCZNE	16
	7.9. SZATA ROŚLINNA	17
	7.10. FAUNA.....	17
	7.11. POWIĄZANIA PRZYRODNICZE	17
	7.12. WALORY PRZYRODNICZE, KRAJOBRAZOWE I KULTUROWE	18
	7.12.1. WALORY KRAJOBRAZOWE I PRZYRODNICZE	18
	7.12.2. OCHRONA PRZYRODY	18
	7.12.3. OCHRONA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	18
8.	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	18
	8.1. STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	18
	8.2. STAN CZYSTOŚCI HYDROSFERY	19
	8.3. STAN CZYSTOŚCI PEDOSFERY	20
	8.4. JAKOŚĆ KLIMATU AKUSTYCZNEGO.....	21
	8.5. PROMIENIOWANIE ELEKTROENERGETYCZNE	22

9. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM.....	22
10. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM	23
10.1. OCHRONA PRZYRODY	23
10.2. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH.....	24
10.3. OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH	26
10.4. OCHRONA UDOKUMENTOWANYCH ŹŁÓŻ KOPALIN.....	26
10.5. OCHRONA ZABYTKÓW I DÓBR MATERIALNYCH	26
10.6. ŁAD PRZESTRZENNY, KSZTAŁTOWANIE I OCHRONA KRAJOBRAZU.....	27
10.7. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ ORAZ UCIAŹLIWOŚĆ AKUSTYCZNA.....	27
11. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBLA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE	27
12. PROGNOZA WPŁYWU PROJEKTU STUDIUM NA FUNKCJONOWANIE I JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	29
12.1. IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH ZE ZMIAN W PRZEZNACZENIU TERENÓW	29
12.2. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA NATURALNEGO.....	31
13. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII.....	39
14. ZMIANY W FUNKCJONOWANIU ŚRODOWISKA.....	39
15. DEFINICJA I KRYTERIA ODDZIAŁYWAŃ.....	39
15.1. PROGNOZA ODDZIAŁYWAŃ	40
15.2. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ TRANSGRANICZNYCH I SKUMULOWANYCH	41
16. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM	41
17. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM..	42
18. WSKAZANE TRUDNOŚCI PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY WYNIKAJĄCE Z CHARAKTERU ZMIAN.....	43
19. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU	43
20. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	44

1. WPROWADZENIE

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zalesie, opracowywanego na podstawie uchwały Nr XXXIII/173/21 z dnia 29 listopada 2021 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie.

2. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawę sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.), a także ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 poz. 503, z późn. zm.). Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko rozumie się, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 14 ustawy, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu, studium i programu, obejmujące w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

3. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez zagospodarowanie terenu ustalone przez nowe zapisy planu miejscowego.

Prognoza ma za zadanie:

- określić pojawiające się zagrożenia wynikające z dodanych przez plan zmian wynikających ze złożonych wniosków,
- sprawdzić, czy zostały uwzględnione uwarunkowania środowiskowe,
- ocenić skutki wynikające z realizacji projektowanych zamierzeń,
- sprawdzić, czy przyjęte sposoby zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania przyczyniają się do jego zmniejszenia,
- sprawdzić w jakim stopniu proponowany sposób zagospodarowania może naruszać zasady prawidłowej gospodarki zasobami.

Prognoza przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza sporządzana dla potrzeb postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko projektu studium powinna określać i oceniać między innymi skutki wpływu realizacji ustaleń projektu dokumentu na elementy środowiska przyrodniczego oraz dobra materialne, a także skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów. Ustala się, iż prognoza powinna obejmować obszar objęty projektem Studium wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń projektu dokumentu. Zatem obszar objęty prognozą nie może być mniejszy od obszaru objętego zmianą Studium, co jest konieczne zważywszy na wzajemne powiązania poszczególnych elementów środowiska.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie – został określony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie (pismo znak WSTI.411.30.2022.WD z dnia 4 października 2022 roku) oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białej Podlaskiej (pismo znak: ONS-NZ.7016.4.50.2022 z dnia 27.09.2022r.).

Zgodnie z *art. 52 ust. 1 ustawy o oświadczeniu o informacji* zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie analizowanego dokumentu.

Prognoza opracowana została zgodnie z zakresem problemowym wynikającym z *art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie(...)*, który to precyzuje schemat formalnej i merytorycznej zawartości prognozy oddziaływania na środowisko oraz wymagany zakres analiz i ocen.

4. MATERIAŁY WYJŚCIOWE

Prognozę dotyczącą projektu zmiany Studium sporządzono w oparciu o dostępne materiały, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. Opracowanie wykonano na podstawie:

- wizji terenu;
- analizy projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zalesie;
- analizy obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zalesie
- analizy ustaleń obowiązującego na terenie gminy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- analizy archiwalnych materiałów fizjograficznych i geologicznych;
- analizy dokumentów o charakterze regionalnym, w tym w szczególności Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego oraz Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020;
- analizy Raportów o stanie środowiska województwa lubelskiego;
- literatury przedmiotu i obowiązujących w dniu podjęcia uchwały o przystąpieniu do opracowania projektu Studium, aktów prawnych (spis w załączeniu), o ile tak stanowią przepisy szczególne.

Ileokroć w przedmiotowym dokumencie jest mowa o „projekcie zmiany Studium”, bądź „projekcie zmiany dokumentu”, należy przez to rozumieć „projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie”. Analogicznie, poprzez określenie „prognoza” należy rozumieć „prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie”.

5. METODY BADAWCZE ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Informacje uzyskane z materiałów wymienionych powyżej oraz podczas wizji terenowych pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na ich podstawie określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem oraz jego najbliższego otoczenia.

Ponadto w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu zmiany Studium oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy, podatności poszczególnych terenów na degradację oraz konieczności przeprowadzenia przekształceń funkcjonalno-przestrzennych omawianego obszaru.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych

informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności ustaleń projektu Studium. Ponieważ na etapie zmiany Studium nie określone są konkretne realizacyjne rozwiązania technologiczne, Prognoza ma jedynie charakter jakościowy.

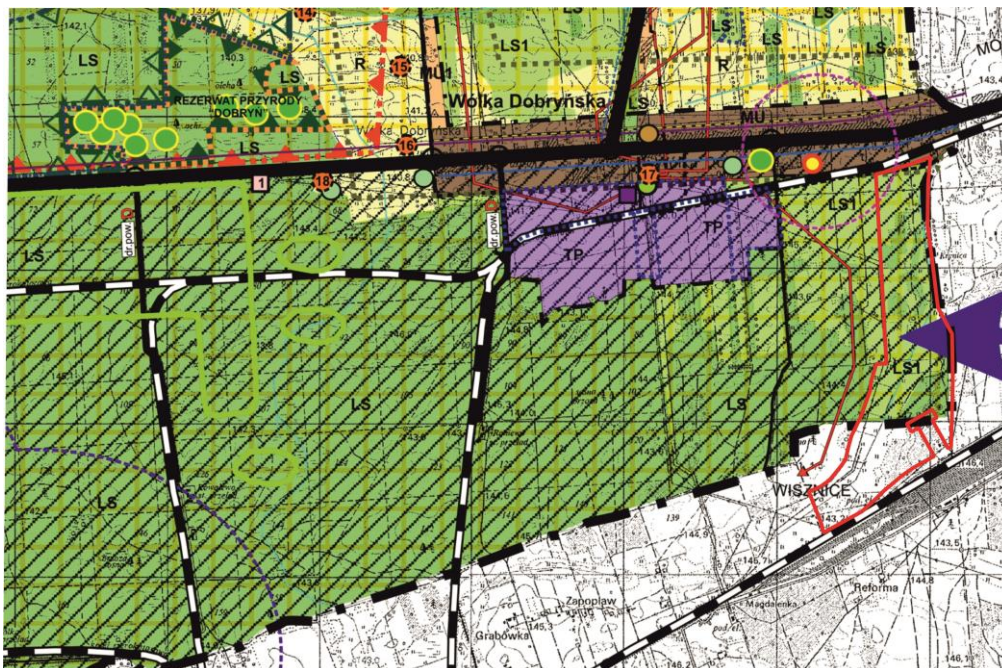
6. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

6.1. CEL I ZAKRES ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZALESIE

Zgodnie z art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym celem opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej gminy/miasta, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Studium stanowi podstawowe narzędzie dla prowadzenia polityki przestrzennej, w tym kształtowania ładu przestrzennego, rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie przyjęte zostało w 2012 roku. Studium jest dokumentem wielobranżowym, uwzględniającym długofalowe zamierzenia określające kierunki przemian przestrzennych i infrastruktury technicznej na obszarze całej gminy. Zgodnie z ustaleniami obowiązującego dokumentu, analizowany teren stanowi obszar przeznaczony do zalesienia, oznaczony na rysunku Studium symbolem LS1.

Rycina 1. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie

Prace nad zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie zainicjowane zostały uchwałą Nr XXXIII/173/21 z dnia 29 listopada 2021 roku, która zakłada powiększenie terenów przemysłowo-składowych w południowo-wschodniej części gminy, w niedalekim sąsiedztwie

portu przeładunkowego Małaszewicze położonego w gminie Terespol. Zakres zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie podyktowany jest potrzebą przyjęcia nowych zasad zabudowy i zagospodarowania terenów położonych w miejscowości Wólka Dobryńska, co wynika z konieczności dostosowania ustaleń obowiązującego dokumentu Studium do nowych strategicznych priorytetów i uwarunkowań związanych z rozwojem funkcjonalno – przestrzennym tej miejscowości. Dodatkowo projekt dokumentu dokonuje uzupełnienia w zakresie udokumentowanych złóż kopalin oraz obszarów i terenów górniczych, jak również dokonuje korekty granic gminy Zalesie.

Rycina 2. Obszar opracowania zmiany Studium zgodnie z Uchwałą intencyjną.

źródło: uchwała Nr XXXIII/173/21 z dnia 29 listopada 2021 roku

Projekt zmiany Studium, w porównaniu do uchwały intencyjnej, został nieznacznie zmniejszony, co nie wpływa na dalszą procedurę sporządzenia zmiany dokumentu. Wynikało to z konieczności ograniczenia przeznaczenia terenów leśnych i przeznaczonych do zalesień na tereny inwestycyjne, z uwagi na potrzebę ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko naturalne.

6.2. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt zmiany Studium jest komplementarny w swoich założeniach z dokumentami o charakterze programowym i strategicznym na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym. Zapisy projektu Studium są zgodne z następującymi dokumentami:

❖ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr XI/162/2015 z dnia 30 października 2015r., to dokument określający kierunki zagospodarowania przestrzennego na szczeblu regionalnym.

Zgodnie z PZPWL, w strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa lubelskiego gmina Zalesie położona jest w obszarze rolniczej przestrzeni produkcyjnej w strefie gospodarki hodowlanej (podstrefa mozaikowa łąkowo-leśno-polna). W związku z tym przyjmuje się zasadę nadrzędności działań służących utrzymaniu i wzmacnianiu funkcji podstawowych (wiodących) oraz preferencje rozwojowe, nakazujące zachowanie naturalnych wartości zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz zrównoważony rozwój gospodarki rolnej i funkcji towarzyszących.

Przez teren gminy Zalesie przebiegają główne powiązania transportowe oparte o planowaną autostradę, drogi krajowe i linię kolejową, dla których przyjmuje się zasadę wzmacniania ich funkcji poprzez rozwój infrastruktury transportowej zapewniającej sprawność powiązań komunikacyjnych, minimalizującej zagrożenia bezpieczeństwa publicznego oraz kolizje z elementami regionalnej sieci ekologicznej.

W PZPWL zostały wyznaczone obszary funkcjonalne (OF), jako tereny wskazane do integrowania działań przestrzennych zapewniających ich właściwe funkcjonowanie oraz możliwości rozwoju w dłuższej perspektywie. Gmina Zalesie wpisuje się w:

Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym:

- ❖ **wiejski obszar funkcjonalny wymagający wsparcia procesów rozwojowych** - celem rozwojowym jest wzmacnianie powiązań funkcjonalnych z lokalnymi ośrodkami rozwoju oraz stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości związanej z produkcją rolną i wykorzystywaniem walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego w turystyce;
- ❖ **przygraniczny obszar funkcjonalny** – celem rozwojowym jest wzmocnienie funkcjonalne ośrodków miejskich i tworzenie warunków wzrostu społeczno – gospodarczego.

Obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym:

- ❖ **Obszar Funkcjonalny Polesie ze strefą oddziaływania Kanału Wieprz – Krzna** – priorytetem rozwojowym jest aktywizacja gospodarcza poprzez wykorzystanie potencjału rolniczego i turystycznego.
- ❖ **Nadbużański obszar funkcjonalny** – wiodące kierunki zagospodarowania to: realizacja przejść granicznych dla ruchu lokalnego o charakterze turystycznym, rozwój drobnej przedsiębiorczości (w mikrostrukturach gospodarczych), wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych dla rozwoju turystyki (w tym walorów krajoznawczych rzeki Bug w rozwoju turystyki wodnej), adaptacja zabudowy zagrodowej dla potrzeb rekreacji, utrzymanie użytkowania łąkowo-pastwiskowego terenów odpowiadających za naturalną retencję wód powodziowych.

Na terenie objętym zmianą Studium nie występują zadania inwestycyjne celu publicznego o znaczeniu wojewódzkim. Identyfikuje się natomiast inne zadania inwestycyjne celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym obejmujące budowę autostrady A2 na odcinku gr. województwa – Biała Podlaska – Kukuryki – gr. państwa – zadanie inwestycyjne umieszczone w Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014 – 2023 (z perspektywą do 2025 roku).

W zakresie możliwym do realizacji na poziomie gminy, w/w działania uwzględnione zostały w zapisach projektu zmiany Studium poprzez ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

❖ **Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030**

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku została przyjęta Uchwałą Nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r. Dokument określa strategiczne cele rozwoju regionu lubelskiego:

1. Kształtowanie strategicznych zasobów rolnych.
2. Wzmocnienie powiązań układów funkcjonalnych.
3. Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu.
4. Wzmacnianie kapitału społecznego

Projekt zmiany Studium nie odnosi się bezpośrednio do strategii rozwoju województwa lecz „Wzmocnienie powiązań układów funkcjonalnych” oraz „Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu” wpisuje się w ogólne założenia strategii, dotyczące rozwoju regionu.

W SRWL wskazane zostały Obszary Strategicznej Interwencji (OSI)

- znaczeniu regionalnym - stanowią wyraz podjętej decyzji dotyczącej potrzeby szczególnego wsparcia realizacji wybranych kierunków działań SRWL na określonych obszarach województwa. Strategia wskazuje gminę Zalesie jako Podlaski OSI dla którego priorytetem rozwoju jest gospodarcze wykorzystanie potencjału krajowych i europejskich korytarzy transportowych.

Projekt zmiany Studium nie odnosi się bezpośrednio do strategii rozwoju województwa, lecz swoimi ustaleniami wpisuje się w ogólne założenia strategii. W zakresie możliwym do realizacji na poziomie gminy, w/w przedsięwzięcia uwzględnione zostały w zapisach projektu zmiany Studium.

❖ **Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020 - 2023 z perspektywą do roku 2027**

Priorytetowymi obszarami przyszłej interwencji w ramach Programu Ochrony Środowiska powinny być:

- Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
- Poprawa klimatu akustycznego w województwie lubelskim.
- Ochrona przed polami elektromagnetycznym.
- Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.
- Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą.
- Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.
- Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.
- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu
- Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa lubelskiego.
- Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej.
- Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
- Zwiększanie lesistości.
- Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

W zakresie możliwym do realizacji na poziomie gminy, w/w działania uwzględnione zostały w zapisach projektu zmiany Studium poprzez ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

❖ **Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Zalesie na lata 2015 - 2020.**

Zgodnie z Programem ochrony powietrza dla strefy lubelskiej, gminę Zalesie zakwalifikowano do strefy lubelskiej. Program ochrony powietrza wprowadził obowiązek sporządzania planów gospodarki niskoemisyjnej, który w gminie Zalesie przyjęty został Uchwałą Nr IV/30/15 Rady Gminy Zalesie z dnia 27.05.2015 r w sprawie wdrożenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Zalesie na lata 2015 - 2020.

Program gospodarki niskoemisyjnej wyznacza 3 cele strategiczne, w ramach których proponuje się cele szczegółowe, a mianowicie:

Cel strategiczny I – Kompleksowe zarządzanie energią w gminie

Cel szczegółowy 1. Poprawa efektywności gospodarowania energią w gminie;

Cel szczegółowy 2. Kierowanie zasadą niskoemisyjności w ramach rowadzonych działań

Cel strategiczny II – Zrównoważony rozwój gminy oparty o gospodarkę niskoemisyjną

Cel szczegółowy 1. Rozwój infrastruktury z uwzględnieniem wykorzystania niskoemisyjnych technologii;

Cel szczegółowy 2. Zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej z OZE

Cel strategiczny III – Wprowadzanie nowych wzorców konsumpcyjnych

Cel szczegółowy 1. Promocja niskoemisyjnych wzorców konsumpcyjnych;

Cel szczegółowy 2. Edukacja lokalnej społeczności w zakresie efektów i korzyści płynących z gospodarki niskoemisyjnej.

W zakresie możliwym do realizacji na poziomie gminy, w/w działania uwzględnione zostały w zapisach projektu Studium poprzez ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

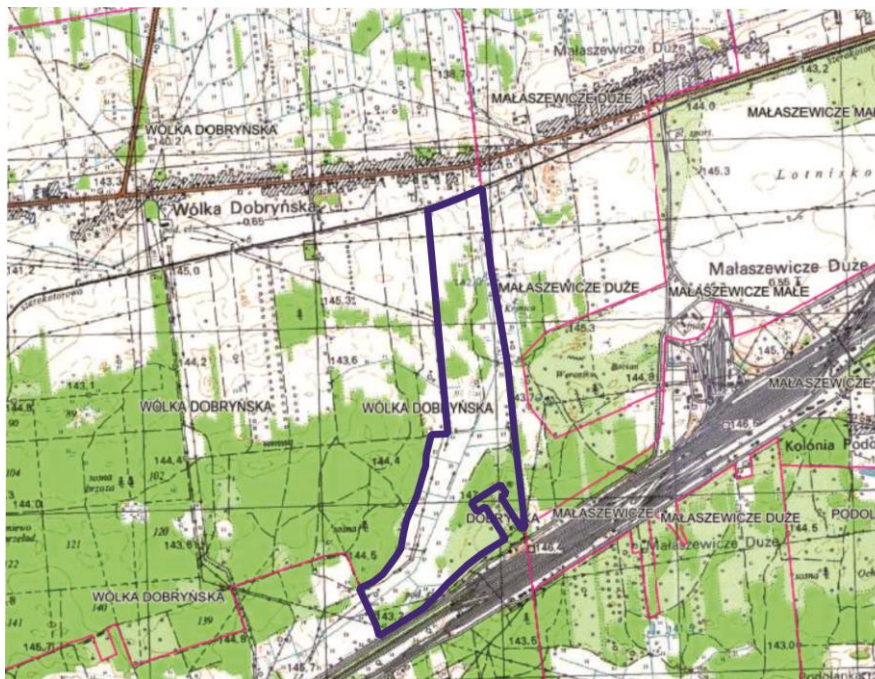
7. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM

7.1. POŁOŻENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Zalesie to gmina wiejska o bogatych i dobrze zachowanych walorach krajobrazowych i przyrodniczych, które sprzyjają rozwojowi turystyki i rekreacji. Administracyjnie gmina położona jest w północno-wschodniej części województwa lubelskiego, w powiecie bialskim. Najbliższymi większymi ośrodkami miejskimi są: Biała Podlaska w odległości 17 km i Terespol – 19 km. Gmina graniczy z gminami: Rokitno, Terespol, Kodeń, Piszczac, Biała Podlaska. Gmina Zalesie podzielona jest na 20 sołectw. Powierzchnia gminy wynosi 147 km², z czego ponad połowa powierzchni to użytki rolne (60,4%) – rejon północny gminy, a jedna trzecia to lasy (33,7%) – część południowa gminy. Tereny rolnicze stanowią najważniejszy element nie tylko przestrzenny, ale również społeczno-gospodarczy, stanowiący główne źródło utrzymania większości mieszkańców. W gminie znajduje się gęsta sieć wód powierzchniowych, głównym ciekim jest Krzna, która płynie z południowego zachodu na północny wschód, o szerokiej (0,5–1,5 km) dolinie, w której dominują podmokłe łąki. Ze względu na zachowanie wielu cennych przyrodniczo terenów, znaczna część obszaru gminy objęta jest różnego rodzaju formami ochrony przyrody.

Gospodarka gminy opiera się przede wszystkim na indywidualnych gospodarstwach rolnych. Istotne dla gminy jest położenie na trasie drogi krajowej i międzynarodowej, łączącej Berlin z Moskwą, oraz na trasie planowanej autostrady A-2, a także w pobliżu przejścia granicznego w Terespole i nowoczesnego terminalu granicznego w Koroszynie. Istotnym czynnikiem determinującym sytuację przestrzenną gminy jest położenie w najbliższym sąsiedztwie stacji przeładunkowej kolei szerokotorowej w Małaszewiczach, przy czym część infrastruktury przeładunkowej stacji (w tym stacji paliw) znajduje się na terenie gminy Zalesie, w tym: Terminal Raniewo (przeładunek towarów zjednostkowanych i spożywczych), Terminal Kowalewo (przeładunek zboża, towarów wrażliwych na opady atmosferyczne, przy użyciu sprzętu zmechanizowanego), Terminal Wólka (przeładunek samochodów i materiałów sypkich nawozy, pasze), Terminal Podsędkówka 2 (port suwnicowy do przeładunków zjednostkowanych).

Rycina 3. Teren objęty opracowaniem

Tereny objęte zmianą Studium to obszar położony w południowo – zachodniej części gminy Zalesie, na południe od terenów zurbanizowanych miejscowości Wólka Dobryńska zlokalizowanej wzdłuż drogi krajowej nr 2, przy granicy z gminą Terespol. W bezpośrednim sąsiedztwie opracowania przebiega bocznicą linii kolejowej Berlin – Moskwa, na której zlokalizowane są terminale: Zaborze, Raniewo, Kowalewo, Podseków, Wólka Dobryńska. Obszar analizy, zgodnie z uchwałą intencyjną stanowi w znacznej części tereny leśne, przy czym zakres opracowania zmiany Studium, jak wyżej wspomniano, został zmniejszony do terenów gruntów ornych i łąk, tak aby w maksymalny sposób ograniczyć negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, w tym lasy. Dodatkowo na terenie objętym analizą znajdują się urządzenia wodne (rowy melioracyjne). Teren nie posiada dostępu do mediów. Teren przewidziany pod inwestycje położony jest pomiędzy bocznicą kolejową linii szerokotorowej a trasą kolejową E20. To wyjątkowe położenie na szlaku międzynarodowych powiązań transportowych stwarza dogodne warunki do prowadzenia różnorodnej działalności gospodarczej w szczególności związanej z handlem, logistyką i transportem. Zmiana Studium daje możliwość rozwoju gminy poprzez lokowanie kapitału inwestycyjnego zainteresowanych podmiotów gospodarczych. Uwarunkowania te potwierdzają potrzebę podjęcia uchwały inicjującej podjęcie prac projektowych nad zmianą dokumentu, w zakresie zmiany przeznaczenia na tereny inwestycyjne.

7.2. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE I RZEŻBA TERENU

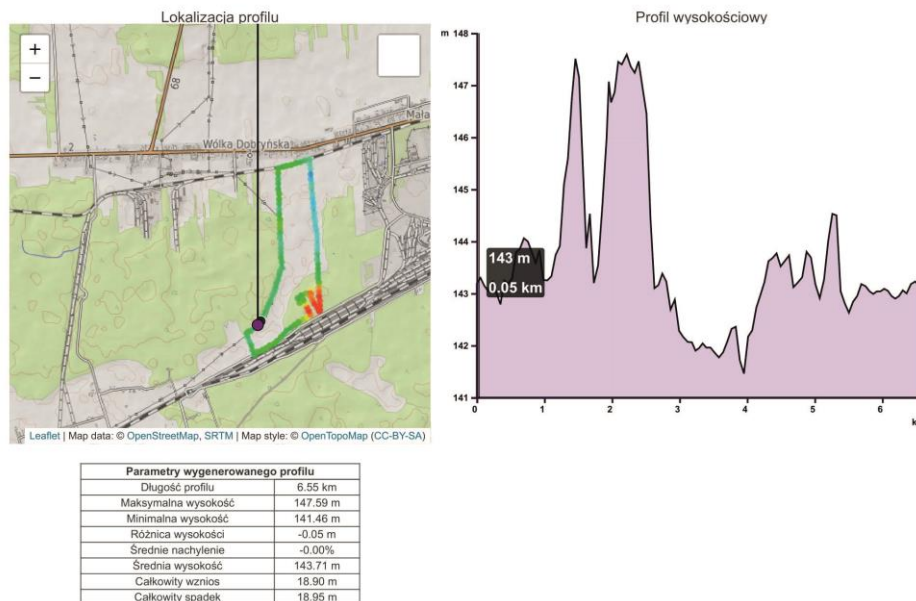
Pod względem fizycznogeograficznym, gmina Zalesie leży na terenie dwóch prowincji geomorfologicznych (Kondracki 2003): Zakłęsłości Łomaskiej, stanowiącej część makroregionu Polesie Zachodnie, oraz Równiny Łukowskiej, będącej częścią makroregionu Nizina Południowopodlaska. Obszar objęty zmianą Studium znajduje się w obrębie Zakłęsłości Łomaskiej. Jest to płaski teren o wysokościach sięgających poziom od 140 do 160 m n.p.m., gdzie dominują lasy i łąki. Podłoże budują piaski, na których występują bagna i torfy. Rzeźba zdominowana jest przez równiny akumulacji wodnej z okresu zlodowacenia środkowopolskiego, przykryte utworami pylastymi z okresu zlodowacenia bałtyckiego. Miejscami występują pozostałe z dawnych moren ostańce denudacyjne – niewielkie, spłaszczone pagórki piaszczysto-żwirowe.

Południową i wschodnią część gminy, stanowi równina denudacyjna położona na wysokości 140–148 m n.p.m. Powierzchnia równiny jest płaska, o spadkach do 5%, z zagłębieniami wytopiskowymi o płaskich

dnach oraz nadbudowana przez dwa pagóry rozmytych moren o wysokości 5–10 m (spadki zboczy 5–10%) i pokrywy eoliczne o miąższości kilku metrów. Równinę denudacyjną rozcinają, płytko wcięte, płaskodenne doliny rzeczne uchodzące do doliny Krzny bezpośrednio, lub do doliny rzeczki Czapelki. Północna krawędź równiny (jednocześnie południowe zbocze doliny Krzny) osiąga wysokość 5–10 m. Spadki, poza kilkoma miejscami, gdzie przekraczają 15%, wynoszą 5–10%.

Deniwelacja terenu objętego analizą wynosi ok. 7,0 m. Najwyżej nad poziomem morza położone są tereny w położone w południowo – wschodniej części przedmiotowego terenu, gdzie osiągają wartość blisko 148,0 m n.p.m., najniżej zaś w północno – wschodniej części, ok. 141,0 m n.p.m. Średnia wysokość terenu kształtuje się na poziomie rzędu 143,7 m n.p.m. Teren opada delikatnie w kierunku północnym.

Rycina 4. Rzeźba terenu

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://zalesie.e-mapa.net/>

7.3. BUDOWA GEOLOGICZNA I WARUNKI GRUNTOWE

Obszar gminy Zalesie pokrywają miększe osady czwartorzędowe o grubości ok. 100 m. Najstarszymi utworami powierzchniowymi są gliny zwałowe zlodowacenia środkowopolskiego, przykryte w większości piaskami i żwirami wodnolodowcowymi, z jego schyłkowego okresu. Utwory te pokrywają większość badanego terenu, zarówno w północnej jak i w południowej części gminy, tworząc rozległą równinę denudacyjną rozciętą równoleżnikową doliną Krzny oraz jej bocznymi dolinami. We wschodniej części gminy na powierzchni równiny denudacyjnej lodowiec osadził trzy wyniesienia moren martwego lodu, zbudowane z piasków i żwirów. Utworami z okresu zlodowacenia północnego są piaski i mułki rzeczne tarasów nadzalewowych Krzny.).

Utwory holocenijskie budują rozległe powierzchnie tarasu zalewowego Krzny. Są to torfy niskie, namuły torfiaste oraz piaski, niekiedy na gytach, iłach oraz iłach i mułkach jeziornych i zastoiskowych. Są to grunty słabonośne niekorzystne dla budownictwa. W kilku miejscach, na osadach wodnolodowcowych uformowały się w holocenie pola piasków eolicznych oraz wydmy wałowe.

Na terenie gminy Zalesie, zgodnie z „Przeglądową mapą osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie lubelskim” opracowaną przez Państwowy Instytut Geologiczny, występują obszary predysponowane do występowania ruchów masowych, które wskazuje się wzdłuż rzeki Krzna, a więc poza terenem objętym sporządzeniem zmiany Studium. Niemniej jednak są to

informacje ogólne i wstępne o możliwej predyspozycji obszarów (wynikające głównie z budowy geologicznej i morfologii) dorozwoju ruchów masowych nie potwierdzone wizją terenową. Wskazujące jedynie tereny, gdzie nie wyklucza się możliwości rozwoju ruchów masowych.

7.4. ZŁOŻA UDOKUMENTOWANE KOPALIN ORAZ OBSZARY I TERENY GÓRNICZE

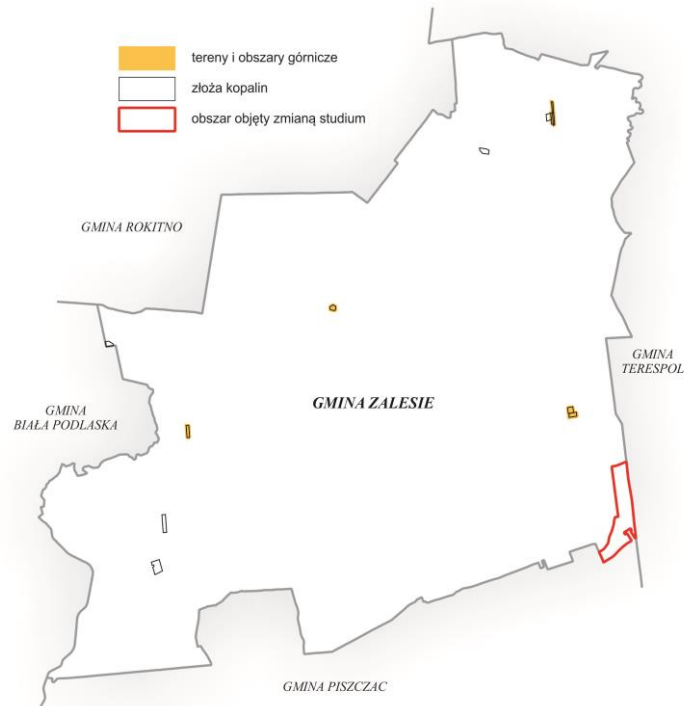
Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego (stan na dzień 31.12.2021r.) wynika, iż na terenie gminy Zalesie znajduje się 14 udokumentowanych złóż kopalin:

1. Dobryń Duży - złóż kruszywa naturalnego – złóż skreślone z bilansu zasobów;
2. Dobryń Duży - złóż kruszywa naturalnego – złóż eksploatowane; powierzchnia udokumentowanego złóż – 2,0 ha; grubość nakładu od 0,2 m do 1,57 m; oszacowane zasoby bilansowe złóż wg stanu na 31.12.2021 r. w kat. C1 = 141,14 tys. ton;
3. Dobryń Duży I - złóż kruszywa naturalnego – złóż eksploatowane okresowo; powierzchnia udokumentowanego złóż – 1,82 ha; średnia miąższość złóż – 6,40 m; oszacowane zasoby bilansowe złóż wg stanu na 31.12.2021 r. w kat. C1 = 159,89 tys. ton;
4. Horbów - złóż kruszywa naturalnego, złóż zagospodarowane, powierzchnia udokumentowanego złóż – 1,987 ha; miąższość złóż 3,80 m – 4,0 m, grubość nakładu od 1 m do 1,2 m; oszacowane zasoby bilansowe złóż wg stanu na 31.12.2021 r. w kat. C1 = 108,96 tys. ton.;
5. Horbów Kolonia - złóż kruszywa naturalnego, eksploatacja złóż zaniechana, powierzchnia złóż 4,0 ha;
6. Kijowiec - złóż kruszywa naturalnego, złóż eksploatowane okresowo; powierzchnia udokumentowanego złóż – 1,593 ha; średnia miąższość złóż – 5,90 m; oszacowane zasoby bilansowe złóż wg stanu na 31.12.2021 r. w kat. C1 = 81,53 tys. ton;
7. Kłoda Duża - złóż kruszywa naturalnego, złóż rozpoznane szczegółowo, powierzchnia udokumentowanego złóż – 6,351 ha; miąższość złóż od 1,8 m do 5,68 m, grubość nakładu od 0,3 m do 0,7 m; oszacowane zasoby bilansowe złóż wg stanu na 31.12.2020 r. w kat. C1 = 573,55 tys. ton;
8. Koczukówka - złóż kruszywa naturalnego, eksploatacja złóż zaniechana;
9. Malowa Góra - złóż kruszywa naturalnego, złóż rozpoznane szczegółowo, powierzchnia udokumentowanego złóż – 2,518 ha; miąższość złóż od 6,2 m do 11,1 m, grubość nakładu od 0,4 m do 0,8 m; oszacowane zasoby bilansowe złóż wg stanu na 31.12.2020 r. w kat. C1 = 310,28 tys. ton;
10. Mokransy Stare - złóż kruszywa naturalnego, eksploatacja złóż zaniechana;
11. Mokransy Stare I - złóż kruszywa naturalnego, złóż skreślone z bilansu zasobów;
12. Mokransy Stare II - złóż kruszywa naturalnego, złóż zagospodarowane, powierzchnia udokumentowanego złóż – 1,86 ha; miąższość złóż od 1,2 m do 6,7 m, grubość nakładu do 0,3 m; oszacowane zasoby bilansowe złóż wg stanu na 31.12.2020 r. w kat. C2 = 107,68 tys. ton;
13. Mokransy Stare III - złóż kruszywa naturalnego, złóż zagospodarowane, powierzchnia udokumentowanego złóż – 1,222 ha; miąższość złóż od 4,0 m do 6,1 m, grubość nakładu od 0,4 m do 1,40 m; oszacowane zasoby bilansowe złóż wg stanu na 31.12.2020 r. w kat. C2 = 73,96 tys. ton;
14. Mokransy Stare IV - złóż kruszywa naturalnego, złóż rozpoznane szczegółowo, powierzchnia udokumentowanego złóż – 1,957 ha; miąższość złóż od 5,0 m do 6,70 m, grubość nakładu do 0,8 m; oszacowane zasoby bilansowe złóż wg stanu na 31.12.2020 r. w kat. C1 = 191,98 tys. ton.

Na terenie gminy Zalesie znajduje się 6 aktualnych obszarów i terenów górniczych, wykaz których znajduje się poniżej:

1. Kijowiec, koncesja ważna do 15.03.2030., aktualny teren górniczy;
2. Dobryń Duży, koncesja ważna do 26.02.2028 r., aktualny teren górniczy;
3. Dobryń Duży I, koncesja ważna do 14.02.2025 r., aktualny teren górniczy;
4. Horbów, koncesja ważna do 28.06.2029 r., aktualny teren górniczy;
5. Mokransy Stare III – koncesja ważna do 01.03.2027 r., aktualny teren górniczy;
6. Mokransy Stare II – Pole A i B – koncesja ważna do 25.06.2035, aktualny teren górniczy.

Rycina 5. Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Zalesie

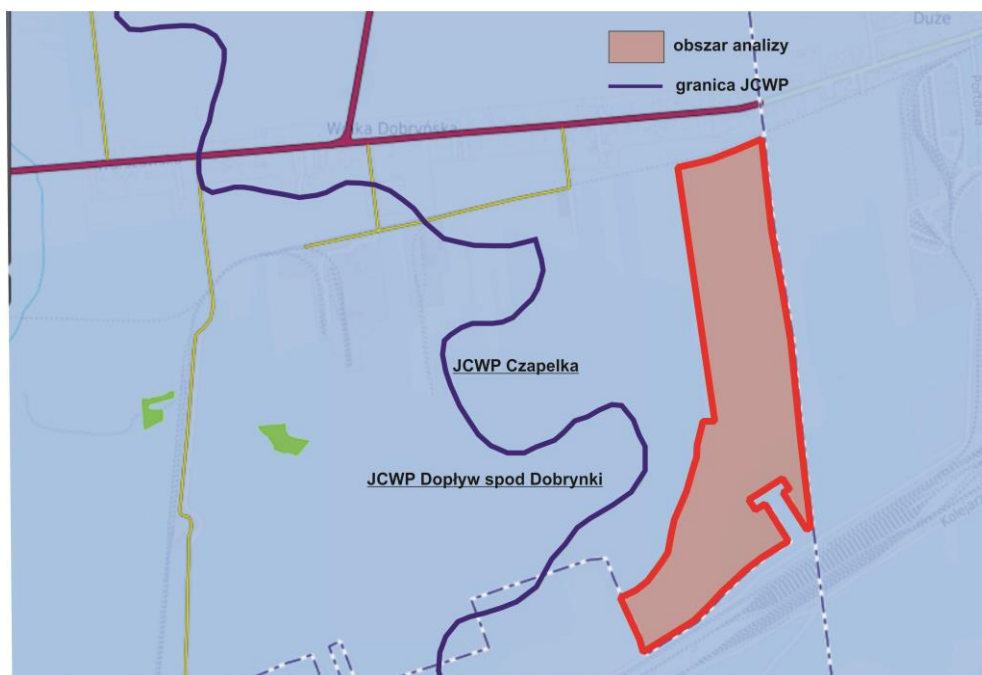
Źródło: <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/>

7.5. WODY POWIERZCHNIOWE

Cały obszar gminy Zalesie, w tym obszar analizy, znajduje się w dorzeczu Krzyny, lewego dopływu Bugu. Rzeka płynie sztucznie wyprostowanym korytem o szerokości od kilku do kilkunastu metrów i głębokości wcięcia 2–4 m. Przy stanach wysokich rzeka wylewa, okresowo podtapiając dno doliny, gdzie zachowały się liczne pozostałości dawnego koryta w postaci odciętych, zarastających starorzeczy. Południowa część kompleksów leśnych oraz rejon miejscowości Wólka Dobryńska, poprzez układ rowów, odprowadza wody do Czapelki – prawego dopływu Krzyny.

Zgodnie z podziałem kraju na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) obszar objęty analizą znajduje się w obrębie JCWP RW2000232664989 – Czapelka – sztuczna część wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, obejmuje niemal cały teren objęty zmianą Studium;

Rycina 6. JCWP na terenie analizy

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://zalesie.e-mapa.net/>

Tabela 1. Informacja o stanie ekologicznym, celach środowiskowych i działaniach dla JCWP znajdującej się w obszarze objętym sporządzeniem zmiany Studium

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy					Uzasadnienie odstępstwa	Działania podstawowe
		Aktualny stan JCWP	Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Termin osiągnięcia dobrego stanu		
RW2000232664989	Czapelka	zły	dobry	dobry	zagrożona	2027	<ul style="list-style-type: none"> brak możliwości technicznych, 	<ul style="list-style-type: none"> Działania wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej Kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw

źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Gospodarki Wodnej dorzecza Wisły

7.6. WODY PODZIEMNE

Pośród typów wód podziemnych najpowszechniejszymi są:

- wody gruntowe, które występują najpłycej i oddzielone są od powierzchni ziemi przepuszczalną strefą ponad zwierciadłem wody (strefa aeracji), intensywnie zasilane przez infiltrujące opady atmosferyczne;
- wody wglębne, znajdujące się w warstwach wodonośnych pokrytych utworami słabo przepuszczalnymi. Związek z powierzchnią jest ograniczony, co zmniejsza zasilanie, ale zwiększa odporność na zanieczyszczenia;
- wody głębinowe, czyli wody izolowane od powierzchni ziemi większymi kompleksami utworów nieprzepuszczalnych.

Na terenie gminy na skutek zróżnicowanego wykształcenia osadów czwartorzędowych, prawie na całym obszarze ich występowania istnieją warunki do obecności kilku poziomów wodonośnych. Pierwszy poziom to powierzchniowe wody, bezpośrednio uzależnione od opadów atmosferycznych, rzeźby terenu i budowy geologicznej. Wody te najszybciej też ulegają zanieczyszczeniu od ścieków bytowych, przemysłowych i od produkcji rolnej. Najpłycej woda gruntowa występuje w obrębie tarasu zalewowego Krzyny, dolinkach bocznych oraz zagłębieniach wytopiskowych. Oznacza to, że zwierciadło wód gruntowych zalega płycej niż 1 m. p.p.t i jest ściśle związane ze stanem wody w rzece i jej mniejszych dopływów. W obrębie tarasu nadzalewowego Krzyny poziom wód gruntowych występuje na ogół głębiej niż 2 m p.p.t.

W południowej części gminy Zalesie, a więc również w obszarze analizy, tereny zasoby wód gruntowych zalegają na głębokości 20–50 m i charakteryzują się umiarkowaną wydajnością. Pierwszy poziom wód gruntowych występuje płytko i jest izolowany od poziomów głębszych gruntami nieprzepuszczalnymi (miększe gliny zwałowe).

Obszar gminy Zalesie położony jest w obrębie JCWPd nr PLGW200067. Struktura JCWPd 67 jest złożona z pięciu poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami trudnoprzepuszczalnymi. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu. Jednak, generalizując, można przyjąć, iż teren jednostki pod względem hydrogeologicznym stanowi obszar zamknięty. Poziom przypowierzchniowy Q1 jest praktycznie nie izolowany od powierzchni terenu, co umożliwia jego infiltracyjne zasilanie. Strefy zasilania są związane z lokalnymi działaniami wód powierzchniowych. Natomiast wody podziemne są drenowane przez rzeki. System krążenia wód podziemnych poziomu przypowierzchniowego ma charakter wybitnie lokalny. Poziom Q2 jest zasilany przez przesączanie wód z powierzchni terenu lub z poziomów Q1, Pg-Ng, K przez utwory trudnoprzepuszczalne oraz przez okna hydrogeologiczne z sąsiednich warstw wodonośnych. Poziom Q2 drenują główne cieki powierzchniowe, o głęboko wciętych dolinach: Bug, Krzna, Hanna, Włodawka. Poziomy Pg-Ng i K są zasilane na zasadzie przesączania z nadległych warstw wodonośnych. Drenowane natomiast przez główne cieki występujące na terenie JCWPd 67. Warto podkreślić, iż lokalnie piaski kenozoiczne są w bezpośrednim kontakcie z górnokredowymi utworami szczelinowymi, tworząc wspólny poziom wodonośny. Poziom jurajski (J) wchodzi w skład głębokiego systemu krążenia, całkowicie izolowanego na terenie jednostki od pięter kenozoicznych oraz piętra kredowego. Słabo rozpoznane są obszary alimentacji i drenażu wód tego systemu. Przepuszczalnie zasilanie następuje po stronie białoruskiej poprzez wyżej zalegające warstwy wodonośne. Natomiast wody prawdopodobnie odpływają zgodnie z kierunkiem zapadania warstw do centrum bruzdy środkowopolskiej.

Ocena stanu JCWP nr 67 wykazała, że stan jakościowy wód jest dobry, a ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – zagrożona, ze wzgl. na zmiany chemizmu wód, które związane są z niedostatecznie oczyszczonymi ściekami komunalnymi, zbyt małym stopniem skanalizowania, szczególnie terenów wiejskich, składowiskami.

7.7. GLEBY

Gleby gminy Zalesie powstały głównie z utworów polodowcowych. Należą do nich piaski i piaski ze żwirem pochodzenia wodnolodowcowego, piaski gliniaste oraz mułki i mułki piaszczyste. Sporadycznie występują piaski eoliczne. Na gruntach tych wytworzyły się gleby brunatne kwaśne, czarne ziemie oraz czarne ziemie zdegradowane. W rejonie Wólki Dobryńskiej występują gleby najsłabsze. Dominują gleby brunatne kwaśne najsłabszych kompleksów glebowo rolniczych (6,7 i RN), na piaskach średnich i luźnych.

7.8. WARUNKI KLIMATYCZNE

Klimat tego rejonu (region klimatyczny lubelsko-wyżynny) można scharakteryzować jako przejściowy, kształtowany poprzez zmienny w swym zasięgu masy powietrza morskiego (z zachodu) i kontynentalnego (ze wschodu) przy przewadze wpływów kontynentalnych. Średnia temperatura roczna wynosi + 7,2–7,8°C. Średnia temperatura najzimniejszego miesiąca -3,8 °C (styczeń), a najcieplejszego +18,7°C (lipiec). Przeciętna

suma opadów waha się w granicach 550–630 mm. Zachmurzenie średnioroczne wynosi 64%. Rejon województwa lubelskiego w krajowym podziale na strefy energetyczne wiatru zaliczony jest do strefy III – korzystnej, a w części południowo-wschodniej do strefy mało korzystnej, według klasyfikacji przyjętej przez Ośrodek Meteorologii IMiGW w Warszawie. Na Lubelszczyźnie przeważają wiatry z kierunku zachodniego.

7.9. SZATA ROŚLINNA

Obszar objęty analizą, częściowo stanowią tereny leśne, dotyczy zwłaszcza południowo – wschodniej jego części. Są to lasy prywatne oraz Lasy Wspólnoty Gruntowej Wsi Wólka Dobryńska. Lasy te stanowią siedliska boru mieszanego świeżego i lasu mieszanego świeżego, z głównymi gatunkami brzozy oraz sosny. Siedliska bardziej wilgotne porastają olsy z panującym gatunkiem olchą czarną. W okolicach miejscowości Wólka Dobryńska, znaczne obszary zajmują zagajniki brzozowe, które wyraźnie zaznaczają się w krajobrazie. Przeważa tu drzewostan młody w wieku od 10 do 20 lat. Sporadycznie występują starsze drzewostany w wieku 50 – 70 lat. Występują one głównie w południowo – wschodniej części obszaru analizy, przy granicy z gminą Terespol i torowiskiem i są to głównie drzewostany sosnowe.

7.10. FAUNA

Ssaki w gminie Zalesie nie były przedmiotem kompleksowych badań terenowych (oprócz badań nietoperzy). Do powszechnie znanych gatunków należą zamieszkujące tereny bagienne bobry *Castor fiber* i wydry *Lutra lutra*. W rejonie występują także jelenie *Cervus elaphus*, łosie *Alces alces*, borsuki *Meles meles* i dziki *Sus scrofa*. Do mniej znanych ssaków należą nietoperze.

Z innych grup zwierząt warto wskazać na występowanie kilku gatunków płazów, związanych z siedliskami wodnymi i bagiennymi. Są to np. kumak nizinny *Bombina bombina* i rzekotka drzewna *Hyla arborea*. Z gadów wymienić można jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis*, zaskrońca *Natrix natrix* i żmiję zygzakowatą *Vipera berus*.

7.11. POWIĄZANIA PRZYRODNICZE

Korytarze ekologiczne stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, będące szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt, a w większym przedziale czasowym – również dla roślin. W zależności od wielkości i długości, można mówić o korytarzach międzynarodowych i krajowych, regionalnych i lokalnych. Ponieważ udział naturalnych (np. lasy, doliny rzeczne), bądź słabo przekształconych (np. pola uprawne o małej powierzchni z dużą ilością zieleni śródpolnej, łąki i pastwiska) ekosystemów jest bardzo duży, niemal cała gmina wchodzi w skład różnego rodzaju korytarzy ekologicznych:

- Korytarze i obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym – północny kraniec gminy wchodzi w skład obszaru węzłowego 24M Dolnego Bugu;
- Korytarze i obszary węzłowe o znaczeniu krajowym – wzdłuż doliny Krzny ciągnie się korytarz 47K Niziny Peryglacialnej Krzny należący do dorzecza Wisły.

Rycina 7. Korytarze ekologiczne sieci ECONET w gminie Zalesie

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego

Ponadto na terenie gminy występują regionalne i lokalne korytarze ekologiczne, które tworzą przede wszystkim doliny mniejszych cieków oraz kompleksy leśne.

7.12. WALORY PRZYRODNICZE, KRAJOBRAZOWE I KULTUROWE

O walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych decydują czynniki naturalne w postaci rzeźby terenu, elementy pokrycia naturalnego (lasy i inne formy zieleni) oraz czynniki antropogeniczne, mające swój wyraz w historycznym, a także współczesnym zagospodarowaniu terenu.

7.12.1. WALORY KRAJOBRAZOWE I PRZYRODNICZE

Przynależność fizycznogeograficzna gminy Zalesie decyduje o jej wartości zarówno przyrodniczej, jak i krajobrazowej. Pod względem krajobrazowym, obszar gminy cechuje się szczególnymi walorami, z uwagi na znaczne powierzchnie leśne.

7.12.2. OCHRONA PRZYRODY

Teren opracowania zmiany Studium nie znajduje się w granicach obszarów przyrodniczych objętych ochroną prawną. W bezpośrednim sąsiedztwie brak jest również form ochrony przyrody.

7.12.3. OCHRONA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

W obszarze opracowania nie występują obiekty oraz obszary objęte ochroną konserwatorską.

8. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

8.1. STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Na stan zanieczyszczenia powietrza najczęściej wpływ mają trzy czynniki: emisja powierzchniowa, emisja komunikacyjna oraz warunki meteorologiczne. Głównymi zanieczyszczeniami pochodzącymi z komunikacji są tlenek węgla, tlenek azotu, węglowodory, ołów, pył pochodzenia naturalnego, przemysłowego i komunikacyjnego. Zanieczyszczenia pyłowe stanowią obecnie jedno z największych zagrożeń dla zdrowia ludności i środowiska. W zakresie jakości powietrza oraz emitowanych do niego zanieczyszczeń nie ma możliwości dokładnego oszacowania danych m.in. ze względu na brak punktów

monitoringowych jakości powietrza. W związku z tym analiza została oparta o dane udostępnione przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie i zawarte w „Ocenie jakości powietrza w województwie lubelskim za 2020 rok”.

Tabela 2. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	NO ₂	CO	BaP	C ₆ H ₆	Pb	As	Ni	Cd	PM10	PM2,5	O ₃
Strefa lubelska	A	A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	A

Źródło: Ocena Jakości Powietrza w Województwie Lubelskim za 2020 r.

Tabela 3. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa lubelska	A	A	A

Źródło: Ocena Jakości Powietrza w Województwie Lubelskim za 2020 r.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu strefę lubelską zaliczono do klasy A. Jak wynika z danych WIOŚ w Lublinie, strefę lubelską, według kryterium ochrony zdrowia, zaliczono do klasy C z uwagi na przekroczenia 24-godzinnych stężeń benzo/a/pirenu w pyłe PM10. Główną przyczyną wysokich stężeń tego rodzaju zanieczyszczeń jest emisja z procesów grzewczych opartych na węglu, w tym tzw. niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, przy czym w obszarze analizy, nie odgrywa ona większego znaczenia. Źródłem zapylenia okolicznych drzewostanów w obszarze analizy jest niewątpliwie emisja komunikacyjna oraz kolejowa. W bliskim sąsiedztwie terenu analizy, przebiega także droga krajowa nr 2, cechująca się dużym natężeniem ruchu komunikacyjnego, jak również bocznica linii kolejowej Berlin – Moskwa, po której odbywa się transport towarowy. Wzmożony ruch komunikacyjny pojazdów silnikowych oraz ruch kolejowy, przyczynia się lokalnie do zwiększenia zanieczyszczenia powietrza substancjami szkodliwymi tj.: tlenkami azotu, tlenkami węgla, pyłami zawieszonymi, czy też ołowiem.

8.2. STAN CZYSTOŚCI HYDROSFERY

Teren objęty zmianą Studium, znajduje się w granicach JCWP RW2000232664989 – Czapelka, zagrożonej nieosiągnięciem celów środowiskowych. Wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na brak rozwiązań technicznych możliwych do zastosowania w celu poprawy stanu JCW. Stan/potencjał ekologiczny JCWP klasyfikowany jest w pięciostopniowej skali, ustalonej wg wskaźników biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych (klasa I – stan bardzo dobry, klasa II – stan dobry, klasa III – stan umiarkowany, klasa IV – stan słaby, klasa V – stan zły). Pojęcie stanu ekologicznego odnosi się do JCWP naturalnych, do JCWP silnie zmienionych i sztucznych stosuje się pojęcie potencjału ekologicznego. Przedmiotowa JCWPw roku 2019 została objęta monitoringiem. Jakość wód badana była w roku 2019 w punkcie pomiarowo – kontrolnym Czapelka – Starzynka (gm. Terespol). Jakość wód oceniona została następująco:

- ocena stanu elementów biologicznych – słaby;
- ocena stanu elementów hydro-morfologicznych – zły;
- ocena stanu elementów fizykochemicznych – poniżej dobrego,
- ocena potencjału ekologicznego – słaby potencjał ekologiczny.

W zlewni przedmiotowej JCWP występuje presja komunalna i przemysłowa. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować presję komunalną w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Zaplanowano działania obejmujące „przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy – Prawo wodne”, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tych presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

Ocena jakości wód podziemnych polega na ocenie stanu ekologicznego jednolitych części wód podziemnych. Oceniany jest stan chemiczny oraz stan ilościowy wód podziemnych. Ocena stanu chemicznego mówi o aktualnej jakości wód, w oparciu o zestaw wskaźników fizykochemicznych oraz chemicznych. Obszar analizy znajdują się w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWP nr 67. Ocena stanu JCWP nr 67 wykazała, że stan jakościowy wód jest dobry, a ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – zagrożona, ze wzgl. na zmiany chemizmu wód związane są z niedostatecznie oczyszczonymi ściekami komunalnymi, zbyt małym stopniem skanalizowania, szczególnie terenów wiejskich, składowiskami. Dominującą presją jest oddziaływanie terenów rolniczych (nawożenie) oraz niezorganizowana gospodarka wodno-ściekowa na obszarach wiejskich. W programie działań ukierunkowanym na presje, dla JCWP zaplanowano wszystkie możliwe działania ograniczające wielkość poboru wody. Niemniej jednak ze względu na warunki hydrogeologiczne okres 6 lat jest zbyt krótki, aby mogła nastąpić poprawa stanu wód. Poprawa przewidywana jest w dalszej perspektywie czasowej, a mianowicie do 2027 roku.

Tabela 4. Informacja o stanie ekologicznym, celach środowiskowych i działaniach dla JCWPd znajdujących się w obszarze opracowania

Kod JCWP	Aktualny stan ilościowy	Aktualny stan chemiczny	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Działania podstawowe
			Stan ilościowy	Stan chemiczny		
PLGW200067	Dobry	Dobry	Dobry stan ilościowy	słaby stan chemiczny	zagrożona	<ul style="list-style-type: none"> ▪ działania administracyjne; ▪ ograniczenie odpływu z terenów rolniczych ▪ sprawozdawczość z korzystania z wód

źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Gospodarki Wodnej dorzecza Wisły

8.3. STAN CZYSTOŚCI PEDOSFERY

Gleba stanowi nieodnawialny zasób środowiska, spełniający szereg istotnych funkcji – stanowi siedlisko wzrostu i rozwoju roślin i zwierząt, jest miejscem transformacji składników mineralnych i organicznych. Gleba charakteryzuje się stosunkowo dużą odpornością w odniesieniu do chemizmu. Znacznie większa jest jednak jej podatność na erozję oraz uszkodzenia mechaniczne.

Teren objęty analizą położony jest pomiędzy bocznicą kolejową linii szerokotorowej a trasą kolejową E20.

8.4. JAKOŚĆ KLIMATU AKUSTYCZNEGO

Hałas stanowi uciążliwość środowiskową uznawaną za jeden z ważniejszych powodów pogarszania się standardów życia mieszkańców. Największy wpływ na klimat akustyczny na analizowanym terenie ma hałas komunikacji drogowej. W obszarze analizy największą uciążliwość akustyczną stanowi droga krajowa nr 2 (międzynarodowy szlak E30).

Przy ocenie stanu akustycznego analizowanego terenu posłużono się dokumentem pn. „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubelskiego”, z uwagi na fakt, iż przez obszar gminy Zalesie przebiega droga krajowa nr 2, cechująca się bardzo dużym natężeniem ruchu komunikacyjnego. W celu oceny klimatu akustycznego skupiono się na wynikach pomiaru hałasu na odcinku Biała Podlaska – Wólka Dobryńska w kilometrażu 659+000 do 659+351 (gm. Zalesie). Stan akustyczny środowiska, dla obszarów położonych wzdłuż odcinków dróg krajowych objętych Programem, dla których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości zidentyfikowano w oparciu o wykonaną w 2018 r. mapę akustyczną dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa lubelskiego. Informacje na temat przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku wyrażonych wskaźnikiem LDWN oraz LN dla wybranych odcinków drogi krajowej nr 2 przedstawia tabela poniżej.

Tabela 5. Tereny zagrożone hałasem i skala tego zagrożenia

Odcinek drogi	kilometraż		Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem:		Maksymalna wartość wskaźnika M:	
	początkowy	końcowy	LDWN [dB]	LN [dB]	LDWN	LN
Biała Podlaska - Wólka Dobryńska	659+000	659+351	5	10	0,14	0,65

źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubelskiego, Urząd Marszałkowski 2019 r.

Tabela 6. Tereny zagrożone hałasem zlokalizowane w sąsiedztwie analizowanych odcinków drogi krajowej

Nr drogi	kilometraż	Wskaźnik LDWN	Powierzchnia obszaru ekspozowanego na hałas w danym zakresie	Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji	Liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji	Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas w danym zakresie przy względnie cichych elewacjach	Liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie przy względnie cichych elewacjach
2	659+000 - 659+351	55-60	4,034	3	12	64	220
		60-65	2,062	0	0	84	288
		65-70	1,189	2	8	94	312
		70-75	0,594	0	0	14	41
		Powyżej 75	0,385	0	0	0	0

źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubelskiego, Urząd Marszałkowski 2019 r.

W grupie działań naprawczych mających na celu poprawę klimatu wymienia się egzekwowanie ograniczeń prędkości. Szacuje się, iż realizując to zalecenie efekt redukcji hałasu będzie się kształtował na poziomie ok. 2dB. Jest bardzo prawdopodobne, iż budowa autostrady A2 w znacznej części przejmie na siebie tranzytowy ruch komunikacyjny, obniżając natężenie drogowej na drodze krajowej A2, co się przełoży na polepszenie klimatu akustycznego terenów objętych ochroną akustyczną, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej.

Poziomy dopuszczalne hałasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112). Na podstawie faktycznego zagospodarowania, w obszarze objętym projektem zmiany Studium nie występują tereny prawnie chronione przed hałasem.

8.5. PROMIENIOWANIE ELEKTROENERGETYCZNE

Ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1 do 300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz, umieszczone w środowisku naturalnym. Do głównych, sztucznych źródeł emisji pól elektromagnetycznych stanowiących zagrożenie dla środowiska należą:

- linie i stacje elektroenergetyczne – źródła pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz;
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne – urządzenia wytwarzające pola elektromagnetyczne o częstotliwości od ok. 0,1 MHz do ok. 100 GHz.

Gmina Zalesie nie została objęta badaniami promieniowania elektromagnetycznego (PEM). Na podstawie przeprowadzonych pomiarów, WIOŚ w Lublinie nie stwierdził istnienia obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie całego województwa lubelskiego, w tym gminy Biała Podlaska. Prognozy wskazują na dotrzymanie obowiązujących norm środowiskowych także w najbliższych latach. Ograniczenie uciążliwości promieniowania elektromagnetycznego powinno sprowadzać się do:

- analizy wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne (na etapie wydawania decyzji),
- zobowiązaniu inwestorów do pomiarów kontrolnych rzeczywistego rozkładu promieniowania w otoczeniu stacji bądź linii (lokalizacja nowych obiektów związanych z przebywaniem ludzi).

Prawo ochrony środowiska, prawo budowlane, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz sanitarne regulują, iż w obrębie promieniowania elektromagnetycznego pozostawia się „pas techniczny” z ograniczeniami w użytkowaniu (ograniczenia dot. przebywania ludzi) w celu ochrony ludzi i środowiska.

9. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Do dnia uchwalenia projektu zmiany Studium, na terenie gminy Zalesie obowiązuje Studium przyjęte uchwałą Nr XIX/126/12 Rady Gminy Zalesie z dnia 30 października 2012 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zalesie. Na terenie gminy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie dla realizacji farmy wiatrowej na terenie obrębów ewidencyjnych Berezówka, Nowosiółki, Dereczanka, Kijowiec Kolonia oraz Kijowiec - przyjęty Uchwałą Nr III/16/15 Rady Gminy Zalesie z dnia 18 marca 2015 r (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2015 r. poz. 1387), który wskazuje tereny pod lokalizację budowli do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii. Na terenie gminy Zalesie do 2002 roku obowiązywał miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie przyjęty uchwałą Nr XXIII/13/1993 Rady Gminy Zalesie z dnia 19 października 1993 roku, który został sporządzony w oparciu o ustawę z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym. Z dniem 31 grudnia 2003 roku, z mocy art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o

planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, plany uchwalone przed 1 stycznia 1995 roku utraciły ważność. Wobec powyższego miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie utracił moc. Tym samym zamierzenia inwestycyjne lokalizowane w tych obszarach wymagają rozstrzygnięcia w oparciu o decyzje o ustaleniu warunków zabudowy bądź decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Obszar objęty analizą, w obowiązującym dokumencie przeznaczony jest pod tereny lasów oraz tereny dopuszczalnych zalesień. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium, przeznaczenie nie ulegnie zmianie, dalej to będą tereny leśne oraz wskazane do zalesień, wobec czego nie nastąpią negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze. Brak realizacji ustaleń projektu dokumentu w zakresie zmiany przeznaczenia terenów leśnych na tereny o charakterze przemysłowym, magazynowym lub infrastrukturalnym spowoduje brak możliwości rozwoju funkcji przemysłowej miejscowości Wólka Dobryńska, która z racji swojego położenia w bliskim sąsiedztwie stacji przeładunkowej kolei szerokotorowej w Małaszewiczach oraz Terminalu Wólka (przeładunek samochodów i materiałów sypkich nawozy, pasze) predestynuje do pełnienia takiej funkcji. Brak realizacji projektu dokumentu spowoduje brak korzyści społeczno – gospodarczych dla gminy Zalesie.

Konieczność zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie, pod kątem aktualizacji udokumentowanych złóż kopalin wynika z zapisu art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1072, z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 pkt 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022r. poz. 503, z późn. zm.). Jak stanowi art. 95 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych, a także udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa. Dodatkowo zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 pkt 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „w studiach uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności m.in. z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla. Wydobycie kopalin ze złóż jest możliwe jeśli nie naruszy sposobu wykorzystania nieruchomości ustalonego w Studium. Koncesja na wydobycie kopalin wymaga uzgodnienia z Wójtem na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Polityka przestrzenna określona w zmianie Studium sprzyjać będzie aktywizacji gospodarczej gminy.

10. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM

W procesie planistycznym, dotyczącym możliwości realizacji inwestycji przemysłowych, magazynowych, składowych oraz infrastrukturalnych, przeanalizowano zagadnienia, które mogą stanowić kwestie problematyczne z punktu widzenia realizacji projektowanych ustaleń projektu zmiany Studium. Biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe, aktualny stan zagospodarowania oraz przewidywane kierunki rozwoju i charakter projektowanych funkcji, skoncentrowano się na zagadnieniach opisanych poniżej, które mogą stać się potencjalnym źródłem problemów w zakresie ochrony środowiska.

10.1. OCHRONA PRZYRODY

W bliskim sąsiedztwie terenu analizy, brak jest obszarów oraz obiektów objętych ochroną przyrodniczą. Najbliższymi obszarami i obiektami objętymi ochroną są:

- Obszar NATURA 2000 „Dobryń” PLH060004 – oddalony od terenu analizy o ok. 3,5 km w kierunku zachodnim. Powierzchnia obszaru wynosi 87, 7 ha. Zajmuje wyniesioną ok. 140 m n.p.m.

i opadającą w kierunku północno-wschodnim równinę akumulacyjną osadów rzecznych i wodnolodowcowych. Różnice wysokości względnej dochodzą do 10 m. Obszar stanowi łagodnie zbieżną rozległą dolinę, nachylone ku południowemu-wschodowi i północnemu-wschodowi, porośnięte lasem. Występują tu naturalne fitocenozy grądu subkontynentalnego z wieloma przestojami dębu szypułkowego w wieku ponad 200 lat, płaty łągi olszowo jesionowej oraz olsy porzeczkowej i zarośla wierzbowe. Znajdują się tu stanowiska wielu gatunków roślin chronionych:

- buławnik czerwony *Cephalanthera ubra*,
- kuszczak szerokolistny *Epipactis helleborine*,
- turówka leśna *Hierochloa australis*
- wronie widlasty *Huperzia selago*
- listera jajowata *Listera ovata*,
- gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*,
- podolan zielonawy *Platanthera chlorantha*

Zagrożeniem jest zmiana stosunków hydrologicznych i degeneracja zbiorowisk siedlisk wilgotnych.

- użytek ekologiczny - bagna, oczka wodne, fragmenty dzikich łąk i torfowisk, położony na terenie Leśnictwa Dobryń w odległości ok. 2,0 km w kierunku zachodnim. Bagna powinny być zachowane w stanie zbliżonym do naturalnego, ze szczególnym uwzględnieniem stosunków wodnych;
- pomniki przyrody:
 - grupa drzew grupa 3 dębów szypułkowych dąb szypułkowy *Quercus robur* (w obwodach: 355, 400 i 435 cm), wysokość 30-32m, rok ustanowienia 1984 r. położenie Leśn. Wólka Dobryńska, oddz. 53d, w pobliżu rezerwatu przyrody „Dobryń”, oddalone od obszaru analizy o ok. 3,3 km w kierunku zachodnim.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie powinna oddziaływać negatywnie na ten obszar i obiekty chronione, z uwagi na znaczną odległość.

10.2. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Zlewnie wód powierzchniowych chronione są prawnie poprzez obejmowanie ich statusem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych. Ochrona wód według *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska* polega na zapewnieniu ich jak najlepszej jakości, w tym utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez utrzymywanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach oraz doprowadzanie jakości wód co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.

Wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie, polegającej w szczególności na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód, o czym mówi art. 98 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, ustawa Prawo wodne przewiduje możliwość ustanowienia stref ochronnych ujęć wody oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją. Gmina Zalesie jest w znacznej części zwodociągowana. Woda pozyskiwana jest z dwóch wodociągów:

- wodociąg wiejski "Zalesie" o wydajności $Q_{dmax.} = 814 \text{ m}^3/\text{d}$ i $Q_{hmax.} = 46,2 \text{ m}^3/\text{d}$ (kat. zasobów czwartorzędowych "B" dla $55 \text{ m}^3/\text{d}$, stacja z 3 studniami znajdująca się w zachodniej części miejscowości Zalesie) z którego jest dostarczana woda dla 19 miejscowości (Berezówka, Dereczanka, Dobryń Duży, Dobryń-Kolonia, Dobryń Mały, Horbów, Horbów-Kolonia, Kijowiec, Kijowiec-Kolonia, Kijowiec PGR,

Kłoda Duża, Kłoda Mała" Lachówka Duża, Lachówka Mała, Malowa Góra, Nowe Mokransy, Nowosiółki, Stare Mokransy, Zalesie);

- wodociąg zakładowy "Koroszczyn" w gminie Terespol dostarcza, poprzez wodomierz służący do rozliczeń międzygminnych, wodę dla miejscowości Wólka Dobryńska.

Zgodnie z informacją uzyskaną z Urzędu Gminy Zalesie, na chwilę sporządzenia niniejszego dokumentu, nie została ustanowiona żadna strefa ochronna dla ujęcia wód podziemnych zlokalizowanego na terenie gminy Zalesie. Niemniej należy pokreślić, iż ujęcie wody w gminie Zalesie znajduje się na działce ozn. ewid. 219/21 obręb Zalesie, oddalonej od terenu inwestycji w odległości ok. 9,5 – 10 km. Wobec powyższego uznaje się mało prawdopodobne, aby realizacja ustaleń projektu zmiany Studium wpłynęła negatywnie na bezpośrednią strefę ochronną ujęcia wody, która jak wiadomo, obejmuje zazwyczaj obszar bezpośredniego sąsiedztwa ujęcia.

Naczelnym celem w zakresie ochrony zasobów wodnych, jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków. Cel ten jest realizowany m. in. przez opracowanie dla każdego wydzielonego w Polsce obszaru dorzecza planu gospodarowania wodami. Jednym z narzędzi mającym na celu usprawnienie procesu osiągania celów środowiskowych jest realizacja ustaleń *Aktualizacji Planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911), który jest podstawowym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu. Wśród celów środowiskowych dla wód podziemnych wymienia się: zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń; zapobieganie pogarszaniu oraz poprawa ich stanu; oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan. W myśl art. 68 ustawy *Prawo wodne*, dopuszczalne jest nieosiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz niezapobieżenie pogorszeniu stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych jeżeli:

- ✓ podejmowane są wszelkie działania, aby łagodzić skutki negatywnych oddziaływań na stan jednolitych części wód;
- ✓ przyczyny zmian i działań, są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, a pozytywne efekty dla środowiska i społeczeństwa związane z ochroną zdrowia, utrzymaniem bezpieczeństwa oraz zrównoważonym rozwojem przeważają nad korzyściami utraconymi w następstwie tych zmian i działań;
- ✓ zakładane korzyści wynikające ze zmian i działań, nie mogą zostać osiągnięte przy zastosowaniu innych działań, korzystniejszych z punktu widzenia interesów środowiska, ze względu na negatywne uwarunkowania wykonalności technicznej lub nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do spodziewanych korzyści.

Obszar objęty analizą znajduje się w obrębie JCWP Czapelka, dla której stwierdzono zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych. Ocenia się, iż realizacja ustaleń projektu zmiany Studium, pod warunkiem zastosowania rozwiązań technicznych, technologicznych oraz organizacyjnych nie powinna wpłynąć niekorzystnie na stan tych części wód.

Obszar analizy znajdują się w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWP nr 67. Ocena stanu JCWP nr 67 wykazała, że stan jakościowy wód jest dobry, a ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – zagrożona, ze względu na zmiany chemizmu wód, które związane są z niedostatecznie oczyszczonymi ściekami komunalnymi, zbyt małym stopniem skanalizowania, szczególnie terenów wiejskich, składowiskami.

10.3. OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie przed nierolniczym i nieleśnym użytkowaniem na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2021 poz. 1326, z późn. zm.). Na terenie objętym projektem zmiany Studium nie występują gleby wysokich klas bonitacyjnych (I-III) podlegające szczególnej ochronie przed nierolniczym użytkowaniem.

Niemniej w obszarze analizy znajdują się grunty leśne stanowiące własność prywatną, na których projekt dokumentu planuje wprowadzenie terenów o charakterze przemysłowym, magazynowym lub infrastrukturalnym. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, po uzyskaniu zgody Marszałka Województwa Lubelskiego, poprzedzonej pozytywną opinią izby rolniczej.

10.4. OCHRONA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN

Ochrona zasobów kopalin określają przepisy ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Ma ona na celu zabezpieczenie dostępności tych zasobów w celu ich gospodarczego wykorzystania w przyszłości. Na terenie gminy Zalesie, według stanu na październik 2022 roku, znajduje się 14 udokumentowanych złóż kopaliny kruszywa naturalnego. Na terenie gminy znajduje się 6 aktualnych obszarów i terenów górniczych. Eksploatacja kopaliny powinna odbywać się wyłącznie w sposób zorganizowany po spełnieniu następujących warunków:

- udokumentowania złoża;
- uzyskania koncesji od właściwego organu;
- zakaz zabudowy w obszarze górniczym z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopaliny;
- wyznaczenie pasów ochronnych dla terenów sąsiednich, nie objętych eksploatacją;
- rekultywacji terenu po zakończonej eksploatacji kopaliny w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzania rekultywacji.

Wyrobiska po eksploatacji kopaliny powinny zostać zrehabilitowane i zagospodarowane. Preferowane kierunki rekultywacji terenów poeksploatacyjnych:

- położonych w systemie przyrodniczym gminy i w jego bezpośrednim sąsiedztwie: leśne, wodne lub rolne,
- na pozostałych obszarach – rolne, leśne lub umożliwiające prowadzenie działalności gospodarczej (np. produkcja energii z ogniw fotowoltaicznych).

10.5. OCHRONA ZABYTKÓW I DÓBR MATERIALNYCH

Na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochrona zabytków polega m.in. na zapobieganiu zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków i uwzględnieniu zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska (art. 4 pkt 2 i 6), a opieka nad zabytkami polega m.in. na zabezpieczeniu i utrzymaniu zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie, a także korzystaniu z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości (art. 5 pkt 3 i 4).

Zmiana studium nie dotyczy zmian zagospodarowania w pobliżu obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków.

10.6. ŁAD PRZESTRZENNY, KSZTAŁTOWANIE I OCHRONA KRAJOBRAZU

Ład przestrzenny, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno – gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne. Dostrzeganie w planowaniu przestrzennym gospodarczego znaczenia krajobrazu, stanowi wielką szansę dla procesu budowy atrakcyjnego i konkurencyjnego obszaru, mającego wyraz krajobrazu zharmonizowanego.

10.7. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ ORAZ UCIAŹLIWOŚĆ AKUSTYCZNA

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium, przyczyni się do wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, w porównaniu do ustaleń obowiązującego Studium, z uwagi na zmianę funkcji z terenów leśnych i przeznaczonych do zalesienia na tereny o charakterze przemysłowym, magazynowym lub infrastrukturalnym. W obszarze analizy, na podstawie faktycznego zagospodarowania, w obszarze objętym projektem dokumentu, nie występują tereny prawnie chronione przed hałasem. Najbliższe tereny chronione akustycznie oddalone są o ok. 150 - 200 m w kierunku północnym i stanowią je tereny zurbanizowane miejscowości Wólka Dobryńska – głównie zabudowa zagrodowa, w mniejszym stopniu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Wymagania dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określa załącznik do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112).

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		Laeq D T = 16h	Laeq N T = 8h	Laeq D T = 8h	Laeq N T = 1h
1.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	61	56	50	40
2.	Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45

Analizowany teren obejmuje obszar, na którym standardy jakości środowiska, dot. dopuszczalnego poziomu hałasu, mogą być przekroczone, z uwagi na fakt, iż granicę obszaru analizy stanowi bocznicą kolejową po której odbywa się transport kolejowy, a także bliskie sąsiedztwo terminali przeładunkowych. Niemniej jak wcześniej wspomniano, w bezpośrednim sąsiedztwie brak jest terenów chronionych akustycznie, a tereny zabudowy przemysłowej i magazynowej do tej grupy terenów się nie zaliczają.

11. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Lokalna polityka przestrzenna gminy realizowana przez takie narzędzia, jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania, wymaga uwzględnienia celów środowiskowych określonych w dokumentach międzynarodowych i krajowych. W poniższej tabeli przeanalizowano zapisy projektu zmiany Studium pod kątem zgodności z tymi celami.

Tabela 8. Powiązania projektu zmiany Studium z dokumentami o charakterze międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Studium	Rozwiązania projektu Studium znaczące dla realizacji celów
<p>Decyzja nr 1600/2002 WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustala przede wszystkim zadania i obszary priorytetowe w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ przeciwdziałania zmianie klimatu, ✓ działania w sprawie przyrody i różnorodności biologicznej, ✓ działania w sprawie środowiska naturalnego, zdrowia i jakości życia, ✓ działania w sprawie zrównoważonego wykorzystania i gospodarowania zasobami naturalnymi i odpadami, ✓ działania w sprawie zagadnień międzynarodowych. 	<p>Spójność obu dokumentów przejawia się:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w odniesieniu do <u>ochrony przyrody i bioróżnorodności</u> – (uwzględnienie obszarów przyrodniczych objętych ochroną); ▪ w odniesieniu do <u>zrównoważonego wykorzystania i gospodarowania zasobami naturalnymi i odpadami</u> – aktualizacja udokumentowanych złóż kopalin.
Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa siedliskowa)	
Dyrektywa Rady EWG (79/409/EWG) w sprawie ochrony dzikich ptaków (tzw. Dyrektywa ptasia)	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Studium	Rozwiązania projektu Studium znaczące dla realizacji celów
<p>Celem Dyrektywy jest zachowanie siedlisk naturalnych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w stanie sprzyjającym ochronie lub w celu odtworzenia takiego stanu. Dyrektywa wspiera zachowanie różnorodności biologicznej z uwzględnieniem wymagań gospodarczych, społecznych, kulturalnych i regionalnych. Dla realizacji celu, na terenie wszystkich państw UE wyznaczane są specjalne obszary ochrony, tworzące spójną europejską sieć ekologiczną (Sieć Natura 2000).</p>	<p>Zagospodarowanie terenów zgodne z zapisami projektu dokumentu z uwagi na odległość od Obszarów Natura 2000 nie wpłynie negatywnie na przedmiot ochrony.</p>
Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Studium	Rozwiązania projektu Studium znaczące dla realizacji celów
<p>Celem Konwencji jest zachowanie europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich naturalnych siedlisk, zwłaszcza gatunków endemicznych, zagrożonych i ginących, ochrona których wymaga współdziałania kilku państw.</p>	<p>Projekt Studium nie wprowadza ustaleń mogących negatywnie wpłynąć na przedmiot ochrony prawnej obiektów o najwyższych wartościach przyrodniczych, a także nie ingeruje znacząco negatywnie w System Przyrodniczy Gminy.</p>
Europejska Konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Studium	Rozwiązania projektu Studium znaczące dla realizacji celów
<p>Celem Konwencji jest ochrona dziedzictwa archeologicznego, obejmującego struktury, konstrukcje, zespoły budowlane, eksploatowane</p>	<p>Spójność dokumentu przejawia się oznaczeniem stanowisk archeologicznych oraz ich ochroną zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.</p>

tereny, przedmioty, zabytki innego rodzaju, jak również ich otoczenie znajdujące się na ziemi lub pod wodą.	
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Studium	Rozwiązania projektu Studium znaczące dla realizacji celów
<p>Głównym celem SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cele szczegółowe istotne z punktu widzenia projektu miejscowego planu dotyczą:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, w tym: dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu, dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu, ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu, adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie ➤ zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu, w tym: miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu. 	<p>Spójność ustaleń Studium z celami SPA przejawia się:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w odniesieniu do ochrony bioróżnorodności – uwzględnienie obszarów objętych ochroną przyrodniczą oraz wskazanie zasad zagospodarowania na tych terenach oraz ochrona Systemu Przyrodniczego Gminy; ▪ w odniesieniu do gospodarki wodnej – ustaleniem zasad ochrony ilościowej i jakościowej zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, ▪ w odniesieniu do sektora energetycznego w kontekście zapewnienia dobrego stanu środowiska - dopuszczenie realizacji farm fotowoltaicznych wytwarzającej energię z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 500kW ze strefą ochronną.

12. PROGNOZA WPŁYWU PROJEKTU STUDIUM NA FUNKCJONOWANIE I JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

12.1. IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH ZE ZMIAN W PRZEZNACZENIU TERENÓW

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, mogące wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie zmiany Studium, które mogą przyczynić się do wprowadzania gazów i pyłów do powietrza, wytwarzania odpadów, wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii. Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu Studium na powierzchnię ziemi, glebę, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny. Na tym etapie, z uwagi na ogólność dokumentu, jakim jest Studium, możliwe jest jedynie wstępne oszacowanie wpływu na środowisko, potwierdzenie lub wykluczenie potencjalnego negatywnego oddziaływania.

Projekt dokumentu wprowadza teren przemysłowo – składowy TP oraz aktualizuje udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Na terenach przemysłowo składowych dopuszcza się realizację wielokierunkowych przedsiębiorstw produkcyjnych i terminali przeładunkowych, w tym także mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko pod warunkiem minimalizowania uciążliwości do zasięgu terenu objętego zainwestowaniem. Wyklucza się łączenie funkcji mieszkaniowej. Dopuszcza się realizację usług oraz inwestycji związanych z produkcją energii elektrycznej lub ciepłej ze źródeł odnawialnych o mocy zainstalowanych urządzeń powyżej 500 kW – z wykluczeniem elektrowni wiatrowych. W przypadku realizacji zakładów mogących stwarzać ryzyko poważnych awarii ich odległość od zabudowy mieszkaniowej musi spełniać obowiązujące przepisy zależnie od rodzaju i wielkości przechowywanych materiałów stwarzających zagrożenie. Należy zapewnić zielen izolacyjną przy granicy z terenami mieszkaniowymi. Dopuszcza się realizację wewnętrznego układu komunikacyjnego powiązanego z siecią dróg publicznych zewnętrznych. Obiektom i

terenom należy zapewnić drogi pożarowe oraz zaopatrzenie wodne do celów przeciwpożarowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się „*wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha*” (§2, ust. 1, pkt 27, lit. a). Jest mało prawdopodobne, by projekt zmiany Studium dopuścił realizację tego typu przedsięwzięć, z uwagi na fakt, iż złoża udokumentowane na terenie gminy mają zdecydowanie mniejszą powierzchnię sięgającą najczęściej ok. 2 ha. Wyjątek stanowi złożo Kłoda Duża, którego powierzchnia wynosi 6,351 ha, a więc znacznie poniżej 25 ha.

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się:

- 1/ zabudowę przemysłową, w tym zabudowę systemami fotowoltaicznymi, lub magazynową, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:
 - a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.
- 2/ wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową
 - a) bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:
 - jeżeli dotyczy torfu lub kredy jeziornej,
 - na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego, na obszarach, o których mowa w art. 88d ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne,
 - na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
 - na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – w odległości nie większej niż 250 m od terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.)
 - jeżeli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych,
 - jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metodą odkrywkową;
 - b) obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobywaniu większym niż 20 000 m³ na rok, inne niż wymienione w lit. a
- 3/ zmianę lasu lub innego gruntu o zwartej powierzchni minimum 0,10 ha pokrytego roślinnością leśną – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub nieużytku na użytek rolny lub wylesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu zaliczone jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W nawiązaniu do w/wym. Rozporządzenia na obszarze opracowania istnieje duże prawdopodobieństwo, że dojdzie do realizacji inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Należy w tym miejscu wyraźnie podkreślić, iż realizacja tego typu przedsięwzięć nie oznacza wystąpienia

znaczących oddziaływań na środowisko, lecz kwalifikuje tego typu przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko [w myśl art. 59 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie... w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena na tym etapie będzie miała charakter bardziej szczegółowy, ponieważ znane będą wtedy dokładne parametry przedsięwzięcia. Na etapie strategicznej oceny przeprowadzanej na potrzeby projektu zmiany Studium, możliwe jest jedynie wstępne oszacowanie wpływu na środowisko, w tym na obszary chronione (obszar NATURA 2000), potwierdzenie lub wykluczenie potencjalnego znaczącego negatywnego oddziaływania.

12.2. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Prognozowane zmiany w środowisku opisywane poniżej dotyczą stanu, jaki zaistnieje w wyniku wprowadzenia i realizacji ustaleń projektu zmiany Studium.

Poniżej przedstawiono analizę i ocenę przewidywanych skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska oraz zdrowie i życie ludzi, będących rezultatem realizacji ustaleń projektu zmiany Studium.

Wody powierzchniowe i podziemne

Wrażliwość wód na zanieczyszczenia zależy m.in.: od głębokości występowania warstw wodonośnych, zdolności adsorpcyjnych pokrywy glebowej, a także rodzaju i ilości zanieczyszczeń.

Obszar objęty ustaleniami projektu zmiany Studium znajduje się w obrębie jednostki planistycznej JCWPd 67. Ocena stanu ilościowego jest dobra, zaś stanu chemicznego jest słaba. PGW nie przewiduje derogacji wynikających z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Przedmiotowa JCWPd jest zagrożona pod względem utrzymania dobrego stanu. Zmiany chemizmu wód związane są z niedostatecznie oczyszczonymi ściekami komunalnymi, zbyt małym stopniem skanalizowania, składowiskami. W programie działań ukierunkowanym na presję, dla JCWP zaplanowano wszystkie możliwe działania ograniczające wielkość poboru wody. Niemniej jednak ze względu na warunki hydrogeologiczne okres 6 lat jest zbyt krótki, aby mogła nastąpić poprawa stanu wód. Poprawa przewidywana jest w dalszej perspektywie czasowej. Termin osiągnięcia celów środowiskowych przesunięty został na rok 2027. Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium może się przyczynić do zwiększonego poboru wód podziemnych, z uwagi na intensyfikację rozwoju gospodarczego obszaru. Niemniej jednak ocenia się, iż zwiększony pobór wody nie powinien spowodować przekroczeń wielkości dopuszczalnego poboru wody, określonego w obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym. Wobec powyższego ocenia się, iż realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie będzie miała wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych przez JCWPd nr 67.

Zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego może nastąpić na etapie realizacji prac inwestycyjnych dopuszczonych ustaleniami zmiany studium, dotyczy głównie terenów eksploatacji kopalni. Lokalizacja obiektów w ramach tych funkcji może wiązać się z ryzykiem wystąpienia awarii wywołującej skutki środowiskowe, w tym bezpośrednie zanieczyszczenie wód lub przez spływy powierzchniowe z zanieczyszczonych gruntów. Istotne zmiany warunków hydrologicznych może wywoływać eksploatacja złóż kopalni, przy odkrywkowej eksploatacji wielkopowierzchniowej surowców mineralnych, głównie piasków i żwirów. Eksploatacja złóż kopalni może wpłynąć niekorzystnie na wody podziemne. Powstanie wyrobiska po eksploatacji kopaliny może spowodować utworzenie leja depresji na obszarze sąsiadującym z obszarem górniczym. W celu ochrony wód warunkiem koniecznym będzie prowadzenie wydobywania kopaliny powyżej zalegania wód podziemnych gruntowych. Na obecnym etapie trudno jest jednak przewidzieć wielkość skutków eksploatacji na wody podziemne, gdyż uzależnione jest to od zasięgu eksploatacji. Zjawisko leja depresyjnego a co się z tym wiąże zmiana warunków hydrologicznych, może skutkować degradacją ekosystemów. Dodatkowo potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych

związane jest z przedostawaniem się do podłoża substancji ropopochodnych z silników maszyn wykorzystywanych do wydobywania złoża. Sytuacja taka może zaistnieć w przypadku nieprawidłowej eksploatacji urządzeń i pojazdów pracujących na terenie kopalni oraz w przypadku wystąpienia awarii. W projekcie Studium nie określa się szczegółów technicznych wydobywania złoża, dlatego też niemożliwe jest określenie, czy wystąpią wyżej opisane oddziaływania. Niemniej na terenach eksploatacji złóż kopalni, projekt dokumentu wskazuje zasady zagospodarowania na tych terenach, które w znaczący sposób mogą ograniczyć negatywne oddziaływanie na środowisko wodne, w grupie której wymienia się:

- udokumentowania złoża
- uzyskania koncesji właściwego organu
- zakaz zabudowy w obszarze górniczym z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopaliny;
- wyznaczenie pasów ochronnych dla terenów sąsiednich, nie objętych eksploatacją;
- rekultywacji terenu po zakończonej eksploatacji kopaliny w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzania rekultywacji.

Wyrobiska po eksploatacji kopalni powinny zostać zrehabilitowane i zagospodarowane. Preferowane kierunki rekultywacji terenów poeksploatacyjnych:

- położonych w systemie przyrodniczym gminy i w jego bezpośrednim sąsiedztwie: leśne, wodne lub rolne,
- na pozostałych obszarach – rolne, leśne lub umożliwiające prowadzenie działalności gospodarczej (np. produkcja energii z ogniw fotowoltaicznych).

W związku z niewielką skalą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, jakie wprowadza projekt zmiany Studium ocenia się, iż projektowane zagospodarowanie nie będzie oddziaływało negatywnie zarówno na wody powierzchniowe jak i podziemne. Wobec powyższego ocenia się, iż realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie będzie miała wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych przez JCWP oraz JCWPd nr 67. **Nie stwierdzono ryzyka kolizji ocenianego dokumentu z celami środowiskowymi Ramowej Dyrektywy Wodnej.**

W myśl przepisów ustawy Prawo wodne, dla potrzeb gospodarowania wodami, podstawową jednostką jest jednolita część wód (JCW). Ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych prowadzi się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym pojęciem określającym jakość wód powierzchniowych jest stan wód, który określa się poprzez łączną ocenę stanu ekologicznego (potencjału ekologicznego w przypadku JCW sztucznych i silnie zmienionych) oraz stanu chemicznego. Ocena stanu (potencjału) ekologicznego i stanu chemicznego wymaga oznaczenia szeregu wskaźników i porównania ich z wartościami odniesienia. Ramowa Dyrektywa Wodna nadaje priorytetowe znaczenie elementom biologicznym przy określaniu stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych.

Obszar objęty projektem zmiany Studium znajduje się na obszarze jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitej części wód powierzchniowych Czapelka, zagrożonej osiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód.

Na terenie obszaru analizy, występuje sieć rowów melioracyjnych. Istnieje duże prawdopodobieństwo, iż realizacja ustaleń projektu zmian Studium wymusi konieczność przebudowy lub likwidacji urządzeń wodnych, przy czym należy wyraźnie podkreślić, iż takie działania wymagać będą uzyskania odpowiedniej zgody wodnoprawnej. W przypadku kolizji planowanych inwestycji dopuszczonych ustaleniami zmiany Studium, z istniejącymi na działce urządzeniami melioracji wodnych należy je rozwiązać w sposób zapewniający prawidłowe funkcjonowanie systemu melioracyjnego na warunkach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Nadzór Wodny w Białej Podlaskiej.

Realizacja ustaleń projektu Studium dotycząca dopuszczenia lokalizacji terenów urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych o mocy powyżej 500kW (farmy fotowoltaiczne) na terenach o charakterze przemysłowym, magazynowym lub infrastrukturalnym, nie wpłynie negatywnie na wody powierzchniowe i

podziemne. Prawidłowa praca ogniw fotowoltaicznych nie spowoduje zmian w stosunkach wodnych. Wody opadowe spływać będą po konstrukcjach i wsiąkać będą w podłoże w ich bezpośrednim sąsiedztwie

Najbardziej prawdopodobnym zagrożeniem dla jakości wód są zanieczyszczenia powstające w wyniku awarii systemów infrastruktury technicznej, jak również zagrożenia związane z wypadkami komunikacyjnymi, które pośrednio stwarzają zagrożenie dla wód powierzchniowych.

Powierzchnia ziemi, gleby

Z uwagi na fakt, że tereny objęte analizą to działki niezabudowane, to oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie stosunkowo duże i wiązało się będzie z wprowadzeniem zabudowy kubaturowej na przedmiotowym terenie. Ponadto ze względu na brak zainwestowania analizowanego obszaru zakłada się, iż oddziaływanie negatywne na powierzchnię ziemi wiązać się będzie z realizacją zabudowy kubaturowej dopuszczonej ustaleniami projektu zmiany Studium. Praca ciężkiego sprzętu mechanicznego wykorzystywanego m.in. do przygotowania terenu, zdjęcia darniny, wykonania wykopów, robót ziemnych doprowadzić może do zmiany struktury gleby, do zagęszczenia powierzchni ziemi, zmniejszenia porowatości i powietrza glebowego. W fazie budowy dojdzie również do zanieczyszczenia środowiska glebowego substancjami niebezpiecznymi pochodzącymi z niewłaściwie prowadzonych prac budowlanych (np. wycieki płynów eksploatacyjnych z pojazdów i maszyn, niewłaściwe gromadzenie odpadów niebezpiecznych) lub zdarzeń drogowych z udziałem pojazdów przewożących materiały niebezpieczne. Nie mniej jednak powyższe zdarzenia występują losowo i są trudne do przewidzenia, zarówno w zakresie częstości występowania, jak i zakresu oraz nasilenia potencjalnego, negatywnego oddziaływania. W trakcie przygotowania i realizacji inwestycji, konieczne jest oszczędne korzystanie z terenu.

Projekt dokumentu aktualizuje ustalenia w przypadku udokumentowanych złóż kopalin oraz ich terenów i obszarów górniczych. Prowadzenie odkrywkowej eksploatacji złóż kruszywa spowoduje trwałe przekształcenie powierzchni terenów. Pierwotna rzeźba terenu ulegnie całkowitemu przeobrażeniu w stosunku do pierwotnej, z uwagi na fakt, iż powstaną wyrobiska, których głębokość może sięgać do kilkunastu metrów. W związku z powyższym, bardzo istotny jest odpowiedni proces wydobywania kopaliny, a także właściwa rekultywacja po zakończonej eksploatacji, zgodnie z ustalonym kierunkiem rekultywacji mającym na celu przywrócenie wartości użytkowej poprzez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, umocnienie skarp oraz odpowiednie zagospodarowanie w kierunku wodnym, leśnym bądź rolnym. Rzeźba terenu pokopalnianego zostanie złagodzona, wyrobiska spłycone, a znaczna część terenu zniwelowana. Wyrobiska poeksploatacyjne należy zabezpieczyć w taki sposób, aby niemożliwe było składowanie nieczystości stałych, co mogłoby doprowadzić do powstania „dzikich wysypisk śmieci”. Rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności określony zostanie w koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża. Koncesja określi wymagania dotyczące eksploatacji, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska). Istotny wpływ na jakość gruntów może mieć eksploatacja kruszywa naturalnego. Wielkość zniszczeń uzależniona będzie od wybranej metody wydobywania, która na etapie projektu dokumentu nie została określona, natomiast będzie określona w koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze do wniosku o udzielenie koncesji na wydobywanie kopaliny dołącza się projekt zagospodarowania złoża, określający wymagania w zakresie racjonalnej gospodarki złożem oraz technologii eksploatacji zapewniającej ograniczenie ujemnych wpływów na środowisko.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium spowoduje trwałą deformację powierzchni terenu w obszarze przeznaczonego pod eksploatację złóż kopalin. Na pozostałych terenach nastąpi jedynie lokalna niwelacja terenów w celu umożliwienia wprowadzenia zabudowy i będzie oddziaływaniem krótkotrwałym, występującym na etapie budowy.

Warunki klimatyczne.

W okresie eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin, oddziaływanie w zakresie wpływu na klimat lokalny związane będzie głównie z pracą maszyn urabiających kopalinę oraz z ruchem samochodów

ciężarowych transportujących urobek z kopalni, które generować będą zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego (spaliny, pył zawieszony). Dodatkowo źródłem niezorganizowanej emisji pyłów będą zwałowiska nadkładu i hałdy surowca. Poza pogorszeniem warunków aerosanitarnych nie przewiduje się zmian innych czynników klimatycznych. Po zakończeniu eksploatacji i likwidacji źródeł emisji nastąpi poprawa czystości powietrza atmosferycznego. Stanie się tak za przyczyną zbiornika wodnego bądź lasu powstałego w ramach rekultywacji terenu. Zbiornik wodny lub tereny leśne będzie miał pozytywny wpływ na otaczające grunty rolne. W okresie obfitych opadów atmosferycznych może być gromadzona zwiększona ilość wód w zagłębieniach wyrobiska i tym samym zwiększenie jej późniejszego odparowania. Parowanie tych wód zwiększy wilgotność powietrza w otoczeniu, co pozytywnie wpłynie na lokalny klimat oraz na vegetację roślin. Będzie to oddziaływanie długoterminowe, pośrednie i bezpośrednie.

Powietrze atmosferyczne.

Eksploatacja złóż kopalin może powodować emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Będą one miały charakter niezorganizowany i powstaną bezpośrednio w toku prac wydobywczych. Emisja ta, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, nie wymaga uzyskania odrębnego zezwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, pod warunkiem, że zostaną dotrzymane standardy jakości powietrza. Wielkość emisji zanieczyszczeń uzależniona będzie od skali eksploatacji. Niemniej jednak ocenia się, iż będzie to emisja o wymiarze lokalnym ograniczonym przestrzennie do źródeł emisji i ich najbliższego sąsiedztwa, ustająca z chwilą zaprzestania pracy przez zastosowane urządzenia i środki transportu. Eksploatacja złoża kruszywa naturalnego nie powinna wywołać zmian w środowisku na poziomie wyższym od obowiązujących standardów jakości powietrza. Sprzyjać temu będzie położenie złóż w terenie oddalonym od siedzib ludzkich, konfiguracja terenu i urabianie złóż poniżej poziomu terenu. Oddziaływanie przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne będzie miało charakter bezpośredni, krótkookresowy ograniczony do fazy eksploatacji, negatywny i odwracalny. Po zakończeniu eksploatacji i rekultywacji oddziaływanie na powietrze atmosferyczne zaniknie.

Negatywne oddziaływanie na powietrze wiązać się będzie z fazą zagospodarowywania obszaru analizy – rozwojem nowej zabudowy przemysłowej i magazynowej. W fazie budowy nastąpi emisja zanieczyszczeń do powietrza zarówno zorganizowana, jak i niezorganizowana. Spowodowana ona będzie pracą maszyn budowlanych i środków transportu emitujących zanieczyszczenia powstające ze spalania paliw w silnikach spalinowych (tlenki azotu, benzen, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne). Ponadto dojdzie do emisji pyłów podczas prac ziemnych i w czasie ruchu pojazdów po nawierzchniach nieutwardzonych. Emisja tych zanieczyszczeń będzie miała charakter lokalny i ograniczony do dość krótkiego okresu czasu. Dlatego też nie będzie powodować znacznych uciążliwości i kumulacji w środowisku. W porównaniu z obowiązującym dokumentem Studium zmienia się przeznaczenie z terenów lasów i terenów dopuszczalnych zalesień na tereny produkcyjnej, magazynowej lub infrastrukturalnej, dlatego też jest bardzo prawdopodobny wzrost zanieczyszczeń powietrza w stosunku do tego, który nastąpiłby w przypadku pełnej realizacji ustaleń Studium obowiązującego. W przypadku terenów produkcyjnych, składów i magazynów istnieje prawdopodobieństwo budowy zakładów wpływających niekorzystnie na jakość środowisko. W przypadku inwestycji kwalifikujących się do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w decyzjach tych zostaną określone, wymagające dotrzymania dopuszczalne wielkości emisji zanieczyszczeń dla poszczególnych emitatorów. Istotnym ustaleniem dokumentu jest nakaz zapewnienia zieleni izolacyjnej, ograniczającej negatywne oddziaływanie ustaleń dokumentu na jakość powietrza atmosferycznego.

Poprawie warunków aerosanitarnych sprzyjać będzie rozwój ekoenergetyki przejawiającej się lokalizacją urządzeń wykorzystujących energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 500 kW – elektrowni fotowoltaicznych. Jedną z metod ograniczenia ilości emitowanych gazów cieplarnianych jest częściowe zastępowanie stosowanych w produkcji energii elektrycznej i ciepłej paliw kopalnych odnawialnymi źródłami energii, w analizowanym przypadku energią słoneczną. Oddziaływanie na stan zanieczyszczenia powietrza, w przypadku realizacji farm fotowoltaicznych, będzie wynikać głównie z transportu materiałów

oraz elementów konstrukcyjnych elektrowni solarnej, który będzie miał charakter niezorganizowany, o zasięgu ograniczonym głównie do terenu budowy. Wobec dobrych warunków przewietrzania, ocenia się, iż realizacja inwestycji jedynie na etapie budowy przedsięwzięcia, może lokalnie pogorszyć warunki arosanitarne.

Zmiany jakościowe powietrza atmosferycznego mogą być wynikiem: funkcjonowania nowych obiektów przemysłowych i magazynowych dopuszczonych ustaleniami zmiany Studium oraz pracy maszyn przy realizacji eksploatacji kopalni i prac budowlanych, wzmożonego ruchu komunikacyjnego (emisja zanieczyszczeń do powietrza).

Hałas

W granicach obszaru objętego ustaleniami projektu zmiany Studium, nie występują obszary, które podlegają ochronie akustycznej w środowisku na mocy przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska i wymagają zapewnienia odpowiednich standardów akustycznych w środowisku – zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Oddziaływanie hałasu, jakie wystąpi w trakcie realizacji ustaleń projektu zmiany Studium, będzie związane z przygotowaniem terenu pod inwestycje w ramach funkcji dopuszczonej zapisami projektu dokumentu, a w konsekwencji ich budową. W trakcie budowy w rejonie lokalizacji przedsięwzięć, okresowe zakłócenia akustyczne spowodowane będą pracą ciężkiego sprzętu budowlanego oraz przejazdami pojazdów transportujących materiały. Hałas powstający na etapie budowy jest krótkotrwały o charakterze lokalnym i ustąpi po zakończeniu robót. Uciążliwość akustyczna zależna jest od odległości od placu budowy oraz od czasu pracy poszczególnych urządzeń. Ze względu na to, iż na obecnym etapie brak jest szczegółowego harmonogramu prac oraz wykazu urządzeń pracujących przy budowie, nie można wykonać szczegółowej analizy wpływu budowy na klimat akustyczny otoczenia. Ogólnie można stwierdzić, że uciążliwość akustyczna placu budowy może dochodzić do 70m. Prace związane z budową i modernizacją mają jednak charakter czasowy, a ich czas jest relatywnie krótki.

W przypadku terenów przeznaczonych pod teren przemysłowy i magazynowy, źródłem hałasu będzie niewątpliwie obsługa transportowa obszarów przeznaczonych pod tą funkcję. Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium może przyczynić się do podwyższenia poziomu hałasu. Podczas wykonywania robót budowlanych wzrośnie poziom hałasu związanego z ruchem pojazdów i pracą urządzeń budowlanych. Będzie to oddziaływanie o charakterze czasowym, ograniczone do okresu budowy. Do najważniejszych źródeł emisji hałasu występujących na tym terenie będzie należał hałas przemysłowy oraz hałas komunikacyjny. Na obecnym etapie opracowania, nie jest możliwe określenie jak duże będą uciążliwości związane z działalnością przemysłowo – magazynową i czy wystąpią przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu. Zależać to będzie od profilu działalności produkcyjnej, jak również od stosowanych technologii i urządzeń.

Farmy fotowoltaiczne nie są źródłami hałasu.

Realizacja ustaleń zmiany Studium w zakresie aktualizacji terenów eksploatacji złóż kopalni, może generować zwiększony hałas. Zagrożeniem dla klimatu akustycznego może być eksploatacja złóż kopalni. Wydobywanie kruszywa naturalnego wpływa na zmianę klimatu akustycznego wokół zakładów górniczych, jednakże nie wywołuje w nim zmian prawnie uznawanych za niekorzystne, powyżej dopuszczalnych poziomów hałasu. Do liczących się technologicznych źródeł hałasu na terenach żwirowni należą czynności pozyskiwania kopaliny oraz ich wywóz do odbiorców transportem zewnętrznym. Źródłem hałasu będzie praca sprzętu wydobywczego, oraz praca samochodów ciężarowych służących do wywozu surowca mineralnego. Oddziaływanie eksploatowanych żwirowni nie będzie wykraczać poza granice terenów, do których użytkownicy złóż posiadać będą tytuł prawny. Emitowany hałas sprzętu wydobywczego tłumiony będzie przez skarpy wyrobisk. Celem utrzymania stanu klimatu akustycznego w środowisku na poziomie nie przekraczającym standardów emisji hałasu, należy zastosować dostępne na polskim rynku maszyny i urządzenia technologiczne charakteryzujące się, jak dla tego typu urządzeń, niskimi mocami akustycznymi.

Wydobywanie kruszywa naturalnego odbywać się będzie na terenach rolnych, dla których nie obowiązują dopuszczalne normy określone w przepisach odrębnych. Na obecnym etapie opracowania, nie jest możliwe określenie jak duże będą uciążliwości związane z działalnością wydobywczą i czy wystąpią przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu.

Krajobraz

Na etapie realizacji inwestycji dopuszczonych projektem zmiany Studium może dojść do krótkotrwałego pogorszenia walorów krajobrazowych na skutek prowadzonych prac budowlanych. Realizacja ustaleń projektu dokumentu będzie wiązała się z lokalizacją m.in. obiektów wielkogabarytowych – dotyczy terenów przemysłowych i magazynowych. Jak wcześniej wspomniano, na terenie analizy znajdują się tereny leśne, wobec czego zmiana przeznaczenia terenów leśnych na cele nieleśne, wymagać będzie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z przygotowaniem wniosku o zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. W planie miejscowym znajdą się zapisy mające na celu uporządkowanie przestrzeni obszaru analizy. Projekt mpzp określi parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy, zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego (np. maksymalną intensywność zabudowy, maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy, minimalną powierzchnię biologicznie czynną, maksymalną i minimalną wysokość zabudowy oraz wprowadza linie zabudowy), a także wprowadzi maksymalną wysokość zabudowy.

Zmiany krajobrazu mogą być wynikiem powstania farm fotowoltaicznych, dopuszczonych ustaleniami projektu dokumentu studium. Ze względu na kształt najpopularniejszego obecnie typu paneli słonecznych (płaskie prostokąty) oraz konieczności jednoczesnej instalacji wielu tego typu urządzeń, farmy solarne odznaczać się mogą w krajobrazie jako znacznej wielkości, jednorodne powierzchnie o metaliczno – szarym kolorze, stanowiąc znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Generalnie, będzie to krajobraz przekształcony na krajobraz typu industrialnego.

Odkrywkowa eksploatacja kopaliny, spowoduje przekształcenie krajobrazu w krajobraz przemysłowy, w obrębie którego będą dominować antropogeniczne formy terenu, tj.: wyrobiska, zwałowiska nadkładu i urobku. Krajobraz ten będzie miał charakter przejściowy i dynamiczny (będzie się zmieniał stopniowo, w miarę postępu prac). Powstające na terenie obszaru górniczego zwałowiska ziemi oraz rekultywacja w kierunku wodnym lub leśnym mogą być dodatkowym elementem punktowym urozmaicającym antropogeniczny krajobraz. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie i długoterminowe. Aktualizacja projektu Studium w zakresie udokumentowanych złóż kopaliny spowoduje zmiany krajobrazu naturalnego. Zmiany dotyczyć będą przede wszystkim rzeźby terenu i szaty roślinnej. Rekultywacja terenów zdegradowanych przyniesie zmianę krajobrazu polegającą na pojawieniu się nowych powierzchni leśnych bądź wodnych. Oddziaływanie eksploatacji kopaliny na krajobraz w fazie jej eksploatacji, będzie posiadało charakter bezpośredni, krótkoterminowy, skumulowany i negatywny. W fazie rekultywacji terenów będą to oddziaływania bezpośrednie, skumulowane, stałe, odwracalne i pozytywne.

Realizacja ustaleń projektu dokumentu nie będzie miała wpływu na zabytki i dobra materialne.

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Tereny stanowiące otoczenie udokumentowanych złóż kopaliny wraz z obszarem przewidzianym pod działalność wydobywczą, zazwyczaj nie przedstawiają cennych walorów przyrodniczych. Tło inwestycji stanowią przeważnie pola uprawne, praktycznie nie pokryte roślinnością inną niż uprawy polowe. Wyjątek stanowi obszar lasów położonych w południowo- wschodniej części obszaru analizy. Zmian przeznaczenia wymagać będzie uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne na etapie sporządzenia planu miejscowego. Teren ten stanowi w niewielkiej części obszary o zwartym pokryciu roślinnością leśną – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – dotyczy niewielkiego fragmentu w południowej jego części. Na pozostałym terenie niewielkie skupiska leśne występują fragmentarycznie i są to głównie młodniki brzoźowe o młodym wieku drzewostanu sąsiadujące z gruntami

rolnymi, nie tworzące zwartych kompleksów leśnych. Obszar objęty analizą, stanowi teren położony pomiędzy boczną kolejową linią szerokotorową a trasą kolejową E20, w niedalekim sąsiedztwie portu przeładunkowego Małaszewicze położonego w gminie Terespol. To wyjątkowe położenie na szlaku międzynarodowych powiązań transportowych stwarza dogodne warunki do prowadzenia różnorodnej działalności gospodarczej w szczególności związanej z handlem, logistyką i transportem. W przypadku rekultywacji (w kierunkach leśnym lub rolnym) przywracającej terenom poeksploatacyjnym wartości przyrodnicze zmiany te będzie można uznać za częściowo odwracalne.

Zgodnie z § 3 ust. 1. pkt. 88 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zmiana lasu lub innego gruntu o zwartej powierzchni minimum 0,10 ha pokrytego roślinnością leśną – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub nieużytku na użytek rolny lub wylesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu zaliczone jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wobec powyższego, będzie to wymagać przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Obszar projektu zmiany Studium leży poza obszarami NATURA 2000 (dyrektywa ptasia i dyrektywa siedliskowa) oraz poza wszelkimi innymi formami ochrony przyrody. Na omawianym terenie brak jest użytków ekologicznych. Żadne z występujących drzew nie posiada również kategorii drzewa pomnikowego.

Obszary prawnie chronione, w tym obszary NATURA 2000

W granicach obszaru analizy brak jest obszarów wielkopowierzchniowych oraz obiektów objętych ochroną prawną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody. Mając na uwadze przewidywany sposób zagospodarowania terenu objętego projektem zmiany Studium, a także odległości od w/wym terenów, nie należy oczekiwać negatywnego oddziaływania na te obszary i obiekty chronione.

Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar NATURA 2000 dokumentu narzuca ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...). W myśl art. 3 pkt 17 w/w ustawy przez znaczące oddziaływanie na obszary NATURA 2000 należy rozumieć oddziaływanie na cele ochrony obszaru NATURA 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru NATURA 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W granicach gminy Zalesie występują 2 obszary NATURA 2000 tj. „Dobryń” oraz „Dolina Krzyny” oddalone od terenu analizy odpowiednio o 3,6 km i 7,0 km. W dokumencie Prognozy dokonano analizy potencjalnego wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko najbliższej położonego, którym jest specjalny obszar ochrony Siedlisk „Dobryń”.

Tabela 9. Oddziaływanie ustaleń projektu zmiany Studium w odniesieniu do zagrożeń i presji wywieranych na obszar NATURA 2000 „Dobryń”, w oparciu o zapisy zawarte w Standardowym Formularzu Danych (SFD)

Poziom oddziaływania określony w SFD	Oddziaływanie wewnętrzne/zewnętrzne określone w SFD	Zagrożenie i presje określone w SFD	Oddziaływanie ustaleń zmiany planu
średni	zewnętrzne	H06.01 - zanieczyszczenie hałasem ze źródeł punktowych lub występujące nieregularnie	nie dotyczy
wysoki	wewnętrzne	D01.02 – drogi, autostrady	nie dotyczy

źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem danych z SFD

Z punktu widzenia realizacji zapisów zmiany Studium uciążliwościami dla obszaru Natura 2000 „Dobryń” może być zanieczyszczenie hałasem ze źródeł punktowych lub występujące nieregularnie, określone w SFD jako oddziaływania zewnętrzne oraz drogi i autostrady określone jako oddziaływania wewnętrzne. Uciążliwości te wg SFD odznaczają się średnim i wysokim poziomem oddziaływania na ostoję siedliskową. Nie prognozuje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000 ze względu na odległości obszaru objętego projektem zmiany Studium od obszaru Natura 2000. Prognozuje się, iż oddziaływania powstające w wyniku realizacji projektu zmiany Studium nie będą występowały w skali, w której mogłyby znacząco negatywnie oddziaływać na cele utworzenia oraz przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 „Dobryń”. Ze względu na przedmiot ochrony, odległości dzielące obiekt od obszaru opracowania, realizacja ustaleń zmiany Studium nie będzie stanowić przyczyny występowania negatywnych oddziaływań na najbliższy obszar Natura 2000.

Analizując położenie i uwarunkowania środowiskowe obszaru opracowania w stosunku do najbliższych obszarów chronionych, należy stwierdzić, że mało prawdopodobne jest istnienie zależności czy też określonych związków środowiskowych między omawianym obszarem a obszarami prawnie objętymi ochroną. Podsumowując, prognozuje się, iż pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu zmiany Studium, przy jednoczesnym przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa, nie będzie stanowić przyczyny występowania negatywnych oddziaływań na obszary NATURA 2000.

Ochrona zabytków

Projekt zmiany Studium nie wprowadza żadnych zmian w najbliższym otoczeniu obszarów objętych ochroną. W związku z powyższym nie przewiduje się występowania jakichkolwiek oddziaływań w tym zakresie.

Środowisko ludzi

Zmiany w obrębie poszczególnych elementów środowiska naturalnego mogą oddziaływać na zdrowie i życie ludzi. Istotne znaczenie w tym względzie ma wielkość emisji zanieczyszczeń dla środowiska, jaka może być skutkiem realizacji ustaleń projektowanego dokumentu planistycznego, a także relacje przestrzenne terenów o różnych funkcjach, zwłaszcza terenów przemysłowych i magazynowych. Prognozuje się, iż skala spodziewanych emisji zanieczyszczeń (tj.: zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, ścieki, odpady stałe, hałas) nie będzie stanowić zagrożenia dla zdrowia ludzi z uwagi na upowszechnianie odnawialnych źródeł energii. Jest mało prawdopodobne, aby dopuszczalne normy zanieczyszczeń były przekraczane, z uwagi na skalę zmian, którą proponuje Studium.

Projekt studium ustala lokalizację terenów zespołów ogniw fotowoltaicznych (elektrowni słonecznych, farm fotowoltaicznych) produkujących energię na cele komercyjne o mocy przekraczającej 500 kW. Strefy ochronne obszarów urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW (elektrowni słonecznych, farm fotowoltaicznych) związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, pokrywają się z granicami tych obszarów, w związku z czym ewentualne oddziaływania i imisje odnawialnych źródeł fotowoltaicznych nie mogą przekraczać terenu ich lokalizacji, a tym samym oddziaływać negatywnie na zdrowie i życie ludności

Realizacja ustaleń projektu dokumentu może spowodować niekorzystne oddziaływania na ludzi o czasowym i lokalnym charakterze – będą to oddziaływania, które wystąpią zapewne na etapie realizacji inwestycji budowlanych dopuszczonych ustaleniami projektu dokumentu. Przewidywane negatywne oddziaływanie będzie miało głównie charakter bezpośredni, krótkoterminowy, chwilowy i odwracalny, związany z pojawieniem się czynników, takich jak: hałas, drgania, pylenie, a także emisja zanieczyszczeń do wód i gruntu, mających miejsce w trakcie realizacji podejmowanych inwestycji. Funkcjonowanie nowej zabudowy przemysłowej i magazynowej będzie wiązać się z emisją zwiększonej ilości zanieczyszczeń i uciążliwości takich, jak: gazy, pyły, ścieki komunalne, odpady stałe. Zwarta zabudowa miejscowości Wólka Dobryńska zlokalizowana jest w odległości blisko 200 m od obszaru analizy. Dodatkowo projekt dokumentu wprowadza

pozytywne ustalenie, iż w przypadku realizacji zakładów mogących stwarzać ryzyko poważnych awarii ich odległość od zabudowy mieszkaniowej musi spełniać obowiązujące przepisy zależnie od rodzaju i wielkości przechowywanych materiałów stwarzających zagrożenie. Oddalenie od zurbanizowanych terenów miejscowości Wólka Dobryńska (terenów prawnie chronionych przed hałasem), jest gwarantem braku konfliktów społecznych wynikającego z przyszłego zagospodarowania terenu.

Oddziaływanie kopalni kruszywa na ludzi dotyczyć będzie przede wszystkim pracowników zatrudnionych przy wydobywaniu oraz ludność zamieszkałą wzdłuż dróg dojazdowych do obszarów z których będzie prowadzona eksploatacja kopaliny. Ocenia się, iż eksploatacja złóż kopalni w przypadku obszarów wprowadzanych ustaleniami projektu Studium nie będzie oddziaływała znacząco negatywnie na zdrowie ludzi. Na etapie eksploatacji niekorzystne oddziaływanie na ludzi będzie związane przede wszystkim z pogorszeniem klimatu akustycznego oraz jakości powietrza atmosferycznego. W wyniku prowadzenia prac eksploatacyjnych wystąpi pogorszenie warunków akustycznych oraz zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pod wpływem pracy maszyn i sprzęt wydobywczy oraz środków transportu. Oddziaływania te będą trwały do chwili zakończenia eksploatacji kruszywa. Największe natężenie hałasu i emisji zanieczyszczeń, szczególnie pyłowych nastąpi w obrębie terenów kopalni, a tym samym najsilniej odczują to pracownicy zakładów górniczych. Celem zachowania bezpieczeństwa pracy, a tym samym życia i zdrowia ludzi, przy urobku kopaliny powinien być używany sprawny technicznie sprzęt i maszyny, stale prowadzony nadzór górniczy oraz bezwzględnie przestrzegane przepisy bhp. Niezmiernie istotne będzie zachowanie odpowiednio nachylonych skarp wyrobisk, kiedy to łatwo może dojść do powstania osuwisk i obrywów mas skalnych. Złóże będzie eksploatowane w granicach własności nieruchomości. Dzięki temu nie dojdzie do kolizji z interesami osób trzecich. Na etapie likwidacji kopalni i prowadzonych prac przy rekultywacji terenów poeksploatacyjnych nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ludzi. Prace rekultywacyjne będą prowadzone w celu maksymalnego przywrócenia wartości środowiskowych z okresu poprzedzającego eksploatację. Przywrócenie wartości użytkowych terenom pokopalnianym – np. zalesienia poprawi walory przyrodniczo-krajobrazowe, co niewątpliwie korzystnie wpłynie na zdrowie i samopoczucie ludzi.

13. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów w sposób określony w projekcie zmiany Studium nie będzie powodować ryzyka wystąpienia poważnej awarii - zdarzenia w rozumieniu *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska*. Do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku, albo do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zalicza się zakłady w zależności od występowania jednej lub więcej substancji niebezpiecznych (*Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 roku w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – Dz. U. 2016 poz. 138*).

Projektowana zmiana Studium nie będzie powodować ryzyka poważnej awarii – zdarzenia w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska.

14. ZMIANY W FUNKCJONOWANIU ŚRODOWISKA

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium, funkcjonowanie Systemu Przyrodniczego Gminy nie będzie znacząco zmodyfikowane.

15. DEFINICJA I KRYTERIA ODDZIAŁYWAŃ

Zagospodarowanie terenów w sposób zgodny z ustaleniami projektu zmiany Studium nie będzie oddziaływać znacząco negatywnie na poszczególne elementy środowiska. Pomimo bezpośredniego i stałego

charakteru niektórych z oddziaływań, przy zastosowaniu uwag zawartych w prognozie i nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem wydaje się być mało prawdopodobne.

15.1. PROGNOZA ODDZIAŁYWAŃ

Z uwagi na realizację wymogów art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przeprowadzono kompleksową ocenę przewidywanych oddziaływań na środowisko w formie tabeli zbiorczej, w której określono oddziaływania odnosząc się do poniższych komponentów:

- różnorodność biologiczna,
- krajobraz,
- zwierzęta i rośliny,
- rzeźba terenu i gleby,
- woda,
- kopaliny,
- klimat,
- powietrze.

W poniższej tabeli przedstawiona została ocena skutków zmian dokonanych w projekcie zmiany Studium na poszczególne komponenty środowiska naturalnego.

Tabela 10. Ocena skutków zmian dokonanych w projekcie zmiany Studium na poszczególne komponenty środowiska naturalnego

Komponent środowiska	Wpływ ustaleń projektu zmiany Studium – rodzaj oddziaływania, zasięg
Różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny	Tereny objęte analizą nie są przekształcone, ale z uwagi na sposób zagospodarowania (młodniki brzoźowe, grunty orne i użytki zielone), są ubogie w faunę i florę. Wyjątek tereny leśne w południowo – wschodniej części obszaru analizy. Z uwagi na wskazaną w projekcie dokumentu funkcję terenu (przemysł, magazyny, infrastruktura) obszary analizowane stanowić będą miejsca praktycznie pozbawione roślinności oraz miejsca nieprzyjazne występowaniu zwierząt.
Ludzie	Nie przewiduje się, aby zmiany w zakresie przeznaczenia terenów miały znacząco negatywny wpływ na zdrowie i życie ludzi.
Wody	Oddziaływaniem negatywnym, bezpośrednim będzie zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych na skutek zagęszczenia zabudowy przemysłowej i magazynowej, powodując ograniczenie infiltracji wód opadowych i zasilania wód gruntowych. Nie przewiduje się prawdopodobieństwa zwiększenia zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych.
Powietrze	Nie przewiduje się, aby zmiany w zakresie przeznaczenia terenów miały znaczący wpływ na jakość powietrza. Powstanie zabudowy w miejscu jej pozbawionej, niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia wskaźnika intensywności zabudowy, co może ograniczyć przewietrzanie terenu i dłuższe utrzymywanie zanieczyszczeń w powietrzu.
Powierzchnia ziemi	Realizacja zabudowy przemysłowej może skutkować większym przekształceniem powierzchni ziemi – zmianą profilu glebowego oraz utratą powierzchni biologicznie czynnej.
Krajobraz	Realizacja ustaleń projektu dokumentu sprawi, iż pojawi się w tym miejscu krajobraz industrialny, który wpisany jest w przestrzeń najbliższego otoczenia (istniejące terminale) od kilkudziesięciu lat. Z uwagi na wielkość terenu oraz gabaryty i

	charakterystyczne dla przemysłu cechy obiektów budowlanych, teren ten będzie się wyróżniał w krajobrazie. Teren nie jest zlokalizowany w obszarach cennych krajobrazowo – obszarze chronionego krajobrazu i parku krajobrazowym. Teren nie jest również wskazany do ochrony z uwagi na wartości kulturowe lub historyczne (strefy konserwatorskie).
Klimat	Zmiany w zakresie przeznaczenia terenu spowoduje zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, co najprawdopodobniej będzie skutkowało lokalnym podwyższeniem temperatury powietrza oraz pogorszeniem warunków przewietrzanie terenu.
Zabytki	Nie przewiduje się wpływu zmian ustaleń planu na zabytki i środowisko kulturowe
Obszar Natura 2000	Nie przewiduje się wpływu zmian ustaleń planu na przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność z innymi obszarami o funkcjach przyrodniczych.
Zasoby naturalne	Nie przewiduje się wpływu zmian ustaleń planu na zasoby naturalne
Gospodarka odpadami	Nie przewiduje się wpływu zmian ustaleń planu na gospodarkę odpadami

Mając na uwadze stan środowiska, położenie terenu objętego analizą oraz obecny sposób zainwestowania terenów, stwierdza się, że zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym będące efektem realizacji ustaleń projektu zmiany Studium, **przyczynią się do negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, niemniej, nie będą to oddziaływania znacząco negatywne.**

15.2. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ TRANSGRANICZNYCH I SKUMULOWANYCH

Zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym na obszarze objętym ustaleniami projektu zmiany Studium nie będą generowały dalekosiężnych, wykraczających poza granice Polski, oddziaływań na środowisko. Zgodnie z *Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko* w kontekście transgranicznym oraz z *art. 104-117 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)* nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Spśród rodzajów oddziaływań najwięcej trudności w ich identyfikacji powodują oddziaływania skumulowane, które należy rozumieć jako działania, wynikające z łącznego działania skutków realizacji analizowanego przedsięwzięcia, a także skutków spowodowanych przez inne działania, obecnie występujące, dokonane w przeszłości, bądź przewidywane. Trudności w ich identyfikacji wynikają głównie z braku danych dotyczących możliwych przyszłych oddziaływań, ale również niewystarczających informacji o zrealizowanych przedsięwzięciach, będących źródłem oddziaływań. W przypadku prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium, stanowiącego dokument o dość dużej ogólności, określenie tego typu oddziaływań jest dużą trudnością. Wielkość oddziaływań skumulowanych, a w efekcie zmiany w środowisku tym spowodowane zależą od rodzaju, lokalizacji i sposobu eksploatacji przedsięwzięć inwestycyjnych. Skumulowane oddziaływania będą dotyczyły głównie fazy ich budowy, czy modernizacji i nie będą powodowały znaczących oddziaływań.

16. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Przeznaczenie terenu pod funkcje określone w projekcie zmiany Studium będzie miało wpływ na komponenty środowiska naturalnego tj.: wody podziemne, wody powierzchniowe, jakość powietrza, klimat, florę oraz faunę, przy czym nie będzie to oddziaływanie znacząco negatywne.

Niemniej, zapobieganie i ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i warunki życia ludzi powinno dotyczyć zarówno etapu budowy, jak i eksploatacji poszczególnych inwestycji. Ze względu na bardzo ogólny charakter dokumentu jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, który proponuje kierunek zmian w strukturze funkcjonalno – przestrzennej, trudno jest wskazać konkretne rozwiązania eliminujące, ograniczające lub kompensujące negatywne oddziaływanie na środowisko.

- **Rozwiązania w zakresie minimalizacji oddziaływania zabudowy przemysłowej i magazynowej:**
 - oszczędne gospodarowanie przestrzenią,
 - wykorzystywanie w realizacji obiektów nowoczesnych technologii,
 - przeznaczenie w obrębie działek znacznych powierzchni pod powierzchnię biologicznie czynną,
 - wyposażenie terenów w infrastrukturę wodno-ściekową,
 - zapewnienie odpowiedniej gospodarki odpadami.
- **Rozwiązania w zakresie minimalizacji niekorzystnych oddziaływań związanych z eksploatacją złóż kopalin:**
 - prowadzenia eksploatacji złóż zgodnie z planami zagospodarowania złóż i planami ruchu kopalni,
 - ochrona klimatu akustycznego poprzez przestrzeganie dopuszczalnych norm hałasu i wibracji na terenach zamieszkania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa - osłabieniu uciążliwości akustycznych może służyć zieleń izolacyjna,
 - zachowanie wymaganych szerokości pasów ochronnych, zgodnie z normami obowiązującymi w górnictwie odkrywkowym,
 - zapobieganie niekontrolowanym wyciekom substancji ropopochodnych z maszyn i urządzeń górniczych,
 - rekultywację terenów zmienionych w związku z prowadzoną eksploatacją zgodnie z zasadami ochrony środowiska i obowiązującymi przepisami.
- **Rozwiązania w zakresie minimalizacji oddziaływania farm fotowoltaicznych dopuszczonych na terenie objętym zmianą dokumentu:**
 - ochrona ptaków i innych drobnych zwierząt podczas układania podziemnej kablowej linii energetycznej poprzez codzienne kontrole wykopów przed podjęciem prac oraz dodatkowo bezpośrednio przed ich zasypaniem;
 - wykorzystanie sprzętu technicznego posiadającego dopuszczenie do ruchu i stosowne atesty,
 - stosowanie maszyn i urządzeń wyposażonych w silniki spalinowe charakteryzujących się dobrym stanem technicznym
 - prowadzenie robót zgodnie z wymaganiami BHP i p.poż.,
 - zaplanowanie wszelkich operacji z użyciem ciężkiego sprzętu,
 - wszystkie prace budowlane powinny być prowadzone wyłącznie w porze dziennej,
 - maksymalnie ograniczenie czasu budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego.

17. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM

Zgodnie z *art. 51 ust.3b) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)*, zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien obejmować przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projekcie Studium, w szczególności w odniesieniu do obszarów NATURA 2000.

W wyniku przeprowadzonej analizy nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru NATURA 2000.

Dla przyjętych w projekcie zmiany Studium rozwiązań nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych. Proponowane ustalenia zostały dostosowane do zaistniałych potrzeb i ściśle określonych celów dotyczących poszczególnych działek, które wynikają głównie z wniosków samorządu lokalnego, inwestorów oraz właścicieli nieruchomości.

18. WSKAZANE TRUDNOŚCI PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY WYNIKAJĄCE Z CHARAKTERU ZMIAN

W czasie sporządzania prognozy, nie napotkano na poważniejsze trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, odnoszących się do projektowanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz charakteru oddziaływania na środowisko realizacji wskazanego w projekcie Studium zainwestowania. W trakcie opracowywania Prognozy, przeanalizowano w stopniu możliwym, na jaki pozwala obecna wiedza, wszystkie oddziaływania wynikające z realizacji projektu Studium z uwzględnieniem informacji na temat stanu środowiska obszaru opracowania oraz dostępnej wiedzy dotyczącej kształtowania się zjawisk przyrodniczych.

19. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest wyrazem polityki przestrzennej, wskazującym kierunki ewentualnych zmian w strukturze przestrzennej gminy, które mogą, ale nie muszą zostać zrealizowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na podstawie których wydawane są pozwolenia na budowę na konkretną już inwestycję. Dopiero w pozwoleniu na budowę zawarty jest projekt budowlany, co do którego można zastosować pewne metody analizy wpływu danej inwestycji na środowisko oraz ustalić częstotliwość z jaką należy ją przeprowadzać.

Wpływ projektu Studium na środowisko przyrodnicze dokonywane będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska, którego zasady funkcjonowania określone są w rozdziale 2 art. 25-29 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 poz. 1973, z późn. zm.). Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane są corocznie w raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa Lubelskiego), źródła administracyjne (także gminne) wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie w zakresie:

- kontroli stanu jakości wód podziemnych,
- pomiarów poziomu hałasu,
- emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery.

W przypadku ewentualnej realizacji przedsięwzięć zaliczanych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko według *Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* może być wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w której (jeśli wyniknie to z oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia) nałożony zostanie obowiązek monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w zakresie adekwatnym do rodzaju inwestycji.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie wymaga zwiększenia zakresu monitoringu środowiska, natomiast wskazane jest uwzględnianie tendencji zmian związanych z rozwojem gminy w wymaganych sprawozdaniach z realizacji planu gospodarki odpadami i programu ochrony środowiska oraz bieżące analizowanie wyników monitoringu środowiska.

System monitorowania zmian zachodzących w omawianej przestrzeni opierać się powinien na okresowej ocenie przeglądu i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, którego obowiązek przeprowadzenia wynika z przepisów *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

20. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Na terenie gminy Zalesie obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie (Nr XIX/126/12 Rady Gminy Zalesie z dnia 30 października 2012 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zalesie). Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biała Podlaska został opracowany na podstawie uchwały Nr XXXIII/173/21 z dnia 29 listopada 2021 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie. Zakres Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biała Podlaska obejmuje:

- a) zmianę przeznaczenia terenu z terenów oznaczonych w obowiązującym Studium jako lasy oraz tereny przeznaczone do zalesień na tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowej i infrastrukturalnej;
- b) aktualizację studium w zakresie udokumentowanych złóż kopalin w granicach administracyjnych gminy Zalesie. Konieczność przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biała Podlaska wynika z zapisu art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1072, z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 pkt 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jak stanowi art. 95 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych, a także udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa. Dodatkowo zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 pkt 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „w studiach uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności m.in. z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla. Wydobywanie kopalin ze złóż jest możliwe jeśli nie naruszy sposobu wykorzystania nieruchomości ustalonego w Studium. Koncesja na wydobycie kopalin wymaga uzgodnienia z Wójtem na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Polityka przestrzenna określona w zmianie Studium sprzyjać będzie aktywizacji gospodarczej gminy;
- c) korekta granicy administracyjnej gminy Zalesie.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu dokumentu opracowana została zgodnie z zakresem wskazanym w *art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wskazanym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białej Podlaskiej. Celem prognozy było wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek zagospodarowania terenów, zgodnie z ustaleniami projektu zmiany Studium.

W niniejszej Prognozie skupiono się wyłącznie na ocenie wpływu na środowisko zmian w przeznaczeniu terenu wprowadzanych niniejszym dokumentem Studium.

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, mogące wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie zmiany Studium, które mogą przyczynić się do wprowadzania gazów i pyłów

do powietrza, wytwarzania odpadów, wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się „*wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha*” (§2, ust. 1, pkt 27, lit. a). Jest mało prawdopodobne, projekt zmiany Studium dopuścił realizację tego typu przedsięwzięć, z uwagi na fakt, iż złoża udokumentowane na terenie gminy mają zdecydowanie mniejszą powierzchnię sięgającą najczęściej ok. 2 ha. Wyjątek stanowi złożo Kłoda Duża, którego powierzchnia wynosi 6,351 ha, a więc znacznie poniżej 25 ha.

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się:

- zabudowę przemysłową, w tym zabudowę systemami fotowoltaicznymi, lub magazynową, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:
 - a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.
- wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową
 - a) bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:
 - jeżeli dotyczy torfu lub kredy jeziornej,
 - na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego, na obszarach, o których mowa w art. 88d ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne,
 - na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
 - na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – w odległości nie większej niż 250 m od terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.)
 - jeżeli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych,
 - jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metodą odkrywkową;
 - b) obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 000 m³ na rok, inne niż wymienione w lit. a
- zmianę lasu lub innego gruntu o zwartej powierzchni minimum 0,10 ha pokrytego roślinnością leśną – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub nieużytku na użytek rolny lub wylesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu zaliczone jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W nawiązaniu do w/wym. Rozporządzenia na obszarze opracowania istnieje duże prawdopodobieństwo, że dojdzie do realizacji inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Należy w tym miejscu wyraźnie podkreślić, iż realizacja tego typu przedsięwzięć nie oznacza wystąpienia znaczących oddziaływań na środowisko, lecz kwalifikuje tego typu przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko [w myśl art. 59 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

ochronie... w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena na tym etapie będzie miała charakter bardziej szczegółowy, ponieważ znane będą wtedy dokładne parametry przedsięwzięcia. Na etapie strategicznej oceny przeprowadzanej na potrzeby projektu zmiany Studium, możliwe jest jedynie wstępne oszacowanie wpływu na środowisko, w tym na obszary chronione (obszar NATURA 2000), potwierdzenie lub wykluczenie potencjalnego znaczącego negatywnego oddziaływania

Ze względu na dużą elastyczność projektu Studium trudno jest w sposób dosłowny i szczegółowy określić wielkość i charakter potencjalnych oddziaływań jakie powstaną w związku z realizacją planowanych inwestycji. W takich przypadkach można się kierować metodami oceny odporności środowiska na degradację oraz rozpoznaniem jego zdolności do regeneracji, na podstawie danych określonych między innymi w opracowaniach ekofizjograficznych.

W związku z niewielką skalą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, jakie wprowadza projekt zmiany Studium ocenia się, iż projektowane zagospodarowanie nie będzie oddziaływało negatywnie zarówno na wody powierzchniowe jak i podziemne. Wobec powyższego ocenia się, iż realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie będzie miała wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych przez JCWP oraz JCWPd nr 67. Nie stwierdzono ryzyka kolizji ocenianego dokumentu z celami środowiskowymi Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium spowoduje trwałą deformację powierzchni terenu w obszarze przeznaczonego pod eksploatację złóż kopalin. Na pozostałych terenach nastąpi jedynie lokalna niwelacja terenów w celu umożliwienia wprowadzenia zabudowy i będzie oddziaływaniem krótkotrwałym, występującym na etapie budowy.

Istotny wpływ na jakość gruntów może mieć eksploatacja głównie kruszywa naturalnego. Wielkość zniszczeń uzależniona będzie od wybranej metody wydobycia, która na etapie projektu dokumentu nie została określona, natomiast będzie określona w koncesji na wydobycie kopaliny ze złoża. Pozostałe zmiany jakie wprowadza projekt dokumentu, nie spowodują ich negatywnego wpływu na gleby.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium może się przyczynić do większego wpływu na wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Eksploatacja złóż kopalin może powodować emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Będą one miały charakter niezorganizowany i powstaną bezpośrednio w toku prac wydobywczych. Zmiany jakościowe powietrza atmosferycznego mogą być wynikiem: funkcjonowania nowych obiektów usługowych i mieszkalnych oraz pracy maszyn przy realizacji eksploatacji kopalin i prac budowlanych, wzmożonego ruchu komunikacyjnego (emisja zanieczyszczeń do powietrza).

Realizacja ustaleń zmiany Studium w zakresie aktualizacji terenów eksploatacji złóż kopalin, może generować zwiększony hałas. Zagrożeniem dla klimatu akustycznego może być eksploatacja złoża kopalin.

Projekt zmiany Studium nie wprowadza nowych źródeł pola elektromagnetycznego, w związku z powyższym realizacja ustaleń dokumentu nie będzie generowała negatywnego oddziaływania pola elektromagnetycznego na zdrowie i życie ludzi.

W wyniku realizacji założeń przedstawionych w projekcie zmiany Studium może nastąpić częściowe przekształcenie powierzchni ziemi. Niemniej ocenia się, iż przekształcenia te nie będą w istotny sposób naruszać charakteru rzeźby, w której brak jest naturalnych elementów kształtujących krajobraz. Odkrywkowa eksploatacja kopalin, spowoduje przekształcenie krajobrazu w krajobraz przemysłowy, w obrębie którego będą dominować antropogeniczne formy terenu, tj.: wyrobiska, zwałowiska nadkładu i urobku.

W granicach obszaru analizy brak jest obszarów wielkopowierzchniowych oraz obiektów objętych ochroną prawną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody. Mając na uwadze przewidywany sposób zagospodarowania terenu objętego projektem zmiany Studium oraz odległości od terenów chronionych, nie należy oczekiwać negatywnego oddziaływania na te obiekty chronione.

W granicach gminy Zalesie znajdują się 2 obszary NATURA 2000: „Dobryń” oraz „Dolina Krzyny”. Analizując położenie i uwarunkowania środowiskowe obszaru opracowania w stosunku do najbliższych obszarów chronionych, należy stwierdzić, że mało prawdopodobne jest istnienie zależności czy też określonych związków środowiskowych między omawianym obszarem a obszarami prawnie objętymi ochroną. Podsumowując, prognozuje się, iż pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu zmiany Studium, przy jednoczesnym przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa, nie będzie stanowił przyczyny występowania negatywnych oddziaływań na obszary NATURA 2000. Projekt zmiany Studium nie wprowadza żadnych zmian w najbliższym otoczeniu obszarów objętych ochroną. W związku z powyższym nie przewiduje się występowania jakichkolwiek oddziaływań w tym zakresie.

Projekt Studium określa podstawowe warunki zagospodarowania terenu, wynikające z potrzeb ochrony środowiska i gospodarowania zasobami przyrody. Uwzględnia obowiązek ochrony powierzchni ziemi, gleb, powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych oraz potrzeby ochrony środowiska wynikające z polityki ekologicznej kraju, obowiązków określonych w ustawach szczegółowych regulujących problematykę ekologiczną oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa i programów ochrony środowiska na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Oddziaływanie na środowisko związane z realizacją projektu Studium, nie będzie posiadać charakteru transgranicznego. Nie ma więc potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Biała Podlaska, dnia 10 października 2022r.

Inga Kulicka
Cicibór Duży 162
21-500 Biała Podlaska

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

o spełnieniu wymagań, o których mowa w *art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022 poz. 1029, z późn. zm.)*.

Oświadczam, iż jako Autor Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie, **spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2** ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*Dz. U. 2022 poz. 1029, z późn. zm.*).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(podpis Autora Prognozy)

AKTY PRAWNE:

1. Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
2. Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu;
3. Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
4. Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (2009/147/EW);
5. Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (92/43/EWG);
6. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138);
7. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2020 poz. 10);
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 9 października 2019 roku w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2147);
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112, z późn. Zm.);
10. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 roku w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. 2019 poz. 1311);
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2010 Nr 16, poz.87);
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U z 2014 r., poz. 1409);
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U z 2016 r. poz. 2183, z późn. Zm.);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1031, z późn. Zm.);
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2018 poz. 1119);
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839);
17. Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. 2012, poz. 463);
18. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2022, poz. 503, z późn. zm.);
19. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022 poz. 1029, z późn. zm.);
20. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021, poz. 1973, z późn. zm.);
21. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2021, poz. 1564, z późn. Zm.);
22. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2021 poz. 1972.);
23. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. 2020, poz. 2187);
24. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021 poz.1098)

25. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2021 poz. 710, z późn. Zm.);
26. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2021 poz. 1275);
27. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2021 poz.1326);
28. Ustawa z dnia 6 lipca 2001 o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz. U. 2018 r., poz.1235);
29. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2020, poz.2028

BIBLIOGRAFIA:

1. Aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (Dz. U. 2016, poz. 1911);
2. Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego;
3. Europejska Konwencja Krajobrazowa;
4. Europejska Konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego;
5. Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego;
6. Geografia Regionalna Polski, Kondracki J., PWN, Warszawa, 1978;
7. Gminna Ewidencja Zabytków dla gminy Józefów nad Wisłą
8. Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska);
9. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska);
10. Konwencja o różnorodności biologicznej;
11. Mapa hydrograficzna Polski, Wytyczne techniczne GIS, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2005;
12. Ocena jakości powietrza w województwie lubelskim w 2018 roku, WIOS 2019;
13. Odnowiona Strategia UE dotycząca trwałego rozwoju, przyjęta przez Radę Europejską dniami 15 – 16 czerwca 2006 r.;
14. Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, Biuro Planowania Przestrzennego w Lublinie,
15. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Lublin 2015;
16. Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027;
17. Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie;
18. Raporty o stanie środowiska województwa lubelskiego, Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, Lublin;
19. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku, Zarząd Województwa Lubelskiego;
20. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych do zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013.

SPIS RYCIN

Rycina 1. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zalesie

Rycina 2. Obszar opracowania zmiany Studium zgodnie z Uchwałą intencyjną

Rycina 3. Teren objęty opracowaniem

Rycina 4. Rzeźba terenu

Rycina 5. Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Zalesie

Rycina 6. JCWP na terenie analizy

Rycina 7. Korytarze ekologiczne sieci ECONET w gminie Zalesie

SPIS TABEL

Tabela 1. Informacja o stanie ekologicznym, celach środowiskowych i działaniach dla JCWP znajdujących się w obszarze objętym sporządzeniem zmiany Studium

Tabela 2. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Tabela 3. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Tabela 4. Informacja o stanie ekologicznym, celach środowiskowych i działaniach dla JCWPd znajdujących się w obszarze opracowania

Tabela 5. Tereny zagrożone hałasem i skala tego zagrożenia

Tabela 6. Tereny zagrożone hałasem zlokalizowane w sąsiedztwie analizowanych odcinków drogi krajowej

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu

Tabela 8. Powiązania projektu zmiany Studium z dokumentami o charakterze międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Tabela 9. Oddziaływanie ustaleń projektu zmiany Studium w odniesieniu do zagrożeń i presji wywieranych na obszar NATURA 2000 „Dobryń”, w oparciu o zapisy zawarte w Standardowym Formularzu Danych (SFD)

Tabela 10. Ocena skutków zmian dokonanych w projekcie zmiany Studium na poszczególne komponenty środowiska naturalnego